

The background of the entire image is a complex marbled paper pattern. It features a dense, swirling design of dark brown and black spots and lines, interspersed with lighter tan and beige areas. There are also some thin, irregular streaks of reddish-pink color scattered throughout the pattern.

1503

(159-4th.)

106 1/2

1917

Ս Ո Ւ Ր Բ

Կ Ղ Ե Մ Է Ս

Է՛ՆԿԻԻՐԻԻ

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒՆՈՒՆ

ՉԷՔՏԻՅԻ ՍԻՆՍԷԹՈՒԼՆԵՐԻՆ

ՀԻՔԵԱՅԵԹԻ •

Թերթիւմէ օլունտու թալիանճատան էրմէնի-
ճէյէ, վէ էրմէնիճէտէն թիւրքճէյէ՝ ստամ-
պօլլու Աթանաս վարդապետտէն :

Ալլահըն իստը վէ սէուան հոհոպպէլի էլէն :

Պասմա օլունտու իքինճի տէֆա Տէր Դաւիթ
օլլու Դաւիթ աղանըն վէ Սուրատ օլլու
Անտոն աղանըն ըիճասը վէ խարճը իլէ :

ՓԵՅԻԹԵ ԱՏԻ ՊԷՉՏԷ

Սիլվարէան Պասմահանէսիպէ :

Սէնէ 1816 :

Printed in Turkey

U. S. DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND MANAGEMENT
SALT LAKE CITY, UTAH

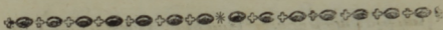
1. The purpose of this report is to provide a detailed description of the land area shown on the map attached hereto. The land area is situated in the State of Utah and is bounded by the following corners:

31-2013

Աք Աղեմէս՝ վէ վարդաւոն,
 Անկիւ ըիցէ իլք հայրապետ.
 սիգիմ՝ իշին տուվա սէն էթ,
 ջերմեռ անդրղ՝ սանա զայէթ:

ԷՎՎԵԼԻ ՔՆԱԿ

Զիւն պու լաթիֆ քիթապճըք Անկիւրիւ
 շէհրինին իւք Ապիսկոպոսու սուրբ Աղեմէսին
 Ֆազլը ամէլէրինին, վէ ազիզ քրիստիան տին
 ուղրունա շէքտիյի սիասէթլէրին ըիվայէթի
 օլարաք, 1751 սէնէսինտէ ըստամպօլլու տայի
 Սիմոնեան Արքեպիսկոպոս Աթանոս Աարդա-
 պետտէն թալեան լիսանընտան հայճայա, վէ
 անտէն թիւրք լիսանընա թէրճիւմէսի պասմա
 օլունմուշ ուտու, զասիտ վէ տինտար քրիս-
 տիան քարտաշարըն բուհանի Ֆայտէլէրի
 իշիւն, վէ շիմտիյէ քրտար չօք քիմսէլէր պու
 քիթապճըղը տայմա քօյունլարընտա բուհանի
 պիր հայնէ կիպի թաշոյարաք, վէ տէֆա տէ-
 ֆա մինասիպ վաքիթլէրտէ օքոյարաք՝ չօք
 խայրը իպրէթլէր ալըպ, վէ օլ ազիզի քէն-
 տիլէրինէ կէօզէտիճի վէ շիֆայէթճի թութ-
 մաք հալէսինտէ օլուպ, արայանլար պուլմայ-
 ընճա՝ սուքիւթ վէ մահսուն օլմալարընը թահ-
 քիք թէճէսիւզ էյլէյիւպ՝ իքի քիշի եղբայր-
 լարտան՝ եանի Աէմցէ քափու օլանը Տէր

Վառիժեան եղբայր Վառիժ, Աէ մուրատեան
եղբայր Անտոն, արդիւլէրի իլէ տիլէյէն ճիւմլէ
քարտաշարա սիյանէժ, քէնտի ըիճալէրի,
վէ խարճլէրի իլէ թէքքարէն պու իքինճի տէ-
ֆա պաստըրտըլար:

Իմտի պու ազիզ սը Աղեմէս Հայրապետի
շիֆայէժճի թուլթան քարտաշարա պէյան
տըր՝ քի նէ քըտար զիատէ կիւնտէն կիւնէ
արթմատա օլտու պու ազիզին քըյմէժի քրիս-
տիան քարտաշարըն մապէյնինտէ, օլ տէրէճէ
քի՝ պու եաքըն սէնէլէրիմիզտէ փայիթաճտը
Ստամպօլտա պիր Ֆազիլէթլիւ քարտաշար՝
եանի Աղբայրուժի քուրուլուպ՝ պու ազիզին
իսմինէ, ազիմ զիյնէթլէր օլունուր Հէր սէնէ
Յուսէփար այրնտա՝ Պէյ օղու սը Աճաճին
քիլիսէսինտէ, տօքուզ կիւն սըրսվարտը:
Պունու տալի պիլէրէք՝ զիատէսի իլէ արթ-
մատա օլուպ՝ ճիւմլէ տինտար քարտաշարըն
մու Հապպէթի պու ազիզ Հայրապետին իքրամը
իպատէթինէ, վէ եիւրէք իւֆիւնէթի իլէ
տուվասընա քայրէթտէ քուսուր էթմէյիւպ,
մուպարէք թէսպիհաթընա վէ ազիմ եար-
տըմընա լայրք օլտլար:

ՍՈՒԹԼՈՒԼՈՒՍ ԾՐ

ԿՂԵՄԷՍ

Լնինքսն Եղիսիպոսոսանոն հեղեայեկէն՝ վէ շէ-
րայն «Եյասեկէրէրէ : Ան բեմարե տյասարաշս
«Է Եգալեանգեղոսոն :

Պապ պերինճի :

«Նեշէրէլ պեօյեապեւ, բահանայ, վէ Եղիսիպոս
օլպոս ողոս պեղ :

ՔՐԻՍՏՈՍ ԼԳՈՆՆՏԻՍՏԻՍՏԻՍ
տիւնեայա կէլտիլինտէն իբի եիւզ օէնէ սօն-
րա, Վաղեւրիանոս չէզարըն վաքտընտա՝ Լն-
կիւրիւ շէհրինտէ տօղտու պու ազիզ : Փէք
օճսքզաաէ խտի պու սք, վէ փէք զէնկին ատամ
էվատը : Վաքին պապասը տինսիզ խտի :
Լնատընըն ատը Վոսիա տէնիլըր խտի, վէ փէք

քրիստիանս սք տիշ էհչի իտի: Պապասը էօլ-
տիւ օ տինսիղլիք իչինտէ, վէ պըրոսքտը պու
ուշաղը անասընըն մէմէսինտէ: Պիր քաշ եըլ-
տան սօնրա հաշան սք պէօյիւտիւ պիր աղ,
անասը վէրտի պունու օքումաղա՝ վէ Ալլահըն
թէմպէհէրին էօյրէնմէյէ, վէ կէճէ կիւն-
տիւղ չալըշըր ըտը՝ քի օղլու տօլսուն Փաղլի
ամէլէր իլէ: Հաշան սք օն կքի եաշընա
կիրտի՝ վալիտէսի հաստալանտը, վէ քէնտի
սիլտի՝ թանըտը՝ քի էօլէճէք տիր, ալտը
էօյիւնէ քէնտի աղիղ էվատընը, էօփտիւ
պէօյիւք մուհապպէթ իլէ, վէ իստէր իտի՝ քի
օղլու վարիս օլսուն ճէննէթ խաղնէսինէ, նէ
քի պապասընըն մալընա, եալվարտը օնա՝ պու
թարղ, Պէնիմ սէվկիւլիւ օղլում, պիւթիւն
եիւրէքտէն սէվտլյիմ քուղում, պապանը
կէօրմէտէն, սէնին էօքսիւղլիւյիւն կէօրտիւն,
լարին Ալլահ սանա պապա օլտու, զիրա սէնին
էօքսիւղլիւյիւն՝ սանա ոյէօյիւք էյլէք օլտու, օ
սէնի դէնկինէթտի: Պէն սանա վէրտիմ՝ պու
թէնի, իլլա Քն էֆէնտիմիլ տօղուրտու սէնի
Հոգին սք իլէ: Իձանը՝ օ պապայը՝ (եանի
Քնու), վէ չալը՝՝ քի պու ստ սէնտէ եա-
պանա կիտմէսին: Սալթ Քնա խըղմէթ էյլէ,

վէ պիւթիւնն օնա քօ սէնին ումուտունու :
Օ իրա օ կէօյտէն էնտի պիղիմ մուհապպէ-
թիմիղ իչին , վէ պիղի եիւքսէլթտի քէնտի
իլէ պէրապէր , վէ քէնտինէ էվլատ էթտի .
օնուն իչին՝ քիմ քի միւթիւ տիւր պու սա-
հապ տէօվէթէ՝ եէնէր հէր շէի , եօք քի սալթ
փատիշահարը , վէ փաշալարը՝ քի սէճտէ
քըլարլար փութլարա , իլլէ հէմ շէյթանլարը՝
քի օնլարըն քարնընտա աըրլար : Պու շէի
հաչան սէօյլէտի՝ կէօղլէրի եաշ ըլա տօլտու ,
վէ պաշատը փէյղամպէրլէնիպ՝ նաքլ իթմէյէ
օլաճաք շէյլէրի՝ քի օլու շէքէճէք իտի , վէ
տէտի : Պիլէսին պէնիմ սէվկիւլիւ օղլում .
զիրա պու եաքըն զաման իչինտէ պէօյիւք միհ-
նէթ կէլէճէք քիլսէյէ քարշը , եալլարըրըմ
սանա օղլում , քի սի տին իւղէրինէ քայըմ
տուրասըն , նէշէքիլ , քի էֆէնտիմիղ պիղիմ
իչին էօլտիւ . լազըմ՝ քի օլիղ տէ քէնտի
հաթըր իչին էօլլիմ : Պարազը պուրատա
թէնիմիղ իլէ էօլիւրիւղ , լաքին ճանըմըղ էպէ-
տի շաղ օլուր ճէննէթտէ . տիյնէ օղուլ սէօ-
յիւմիւ , վէ տին տիւշմանլարը իլէ ճէնկ էյլէ :
էր կիւն օլ աղիղ անա պէօյլէ էօյիւ տէր
վէրիլ իտի քէնտի օղլունա , վէ հաչան եաք-

լաշարը էօլմէյէ, սօն վասիէթի պու օլտու .
() ղլում պունու տիլէրիմ սէնտէն . Եարընքի
կիւն պէն պու տիւնեատէն կէօչէրիմ , իստէ-
րիմ , քի Վսուն հուղուբունտա սէնին իչին
իհթիշասնայըմ , հաշան քի սէն օնուն
հաթրը իչին թիւրլիւ թիւրլիւ իսկէնձէ չէքէր-
սին : Աէ պէօյլէ լաքըրտըլար իլէ՝ էօլտիւ ,
ճանընը Ալլահա թէպիմ էթմէք իլէ , վէ
թէնինի օղունա : () Ը զաման աղիղ օղու
կէօմտիւ չօք իղէթ իլէ քէնտի վալիտէսին .
վէ քէնտի քալտը էօքսիւղ անատան վէ պա-
պատան : Աէօրմէք իլէ պէօյլէ քէնտինի քա-
րիպ , Ալլահ թալէի քէնտինէ պապա չաղըր-
տը , վէ Ալլահ տղմիշան օնա հաղըրլատը քայ-
րը պիր անա , քի աաը՝ չէլէպիլլիլի՝ փաքլըղը՝
վէ տէօվէթլիլլիլի պէրապէր իտի էվէլբի
անասընա :

Պու աղիղ իքինձի անասը Սուփիա՝ կէձէ
վէ կիւնտիւղ Եարլարըր քար պիր էվտա իչին .
վէ օլմատը հիչ : Աքին Ալլահ թալէ՝ քի հէր
չէյին թէրթիպինի տիւնեայը Եարաթմատան
վէրմիշ տիո , իստէտի՝ քի պու աղիղ ուշաղա-
անա էքսիք օլմասըն , վէ օլ աղիղ քարը
ուշաք հասրէթի չէքմէսին : Վմտի պու քարը

Յնու ալտը քէնտինէ էվլատ եէրինէ, վէ էօյ-
լէ ալիւ սաքլար ըտը Օնու, նէշէքիլ քէնտի էվ-
լատը, վէ ուշաք տա Օնա քէղալիք՝ անասընըն
սէօղիւնտէն ասլա չըքմաղ ըտը : () Ը զաման
տա պէօյիւք բըթլըք օլտու Վնկիւրիւ շէհ-
րինտէ, վէ պիւթիւն էյալէթլէրինտէ : Պու
աղիզ տէօղիւրիւպ Ֆուքարէ էվլատլարընը, վէ
քարիպ ուշաքլարը, պէսլէր իտի, եէտիրիւր
իտի, վէ կիյտիրիւր իտի, վէ քրիստոնէական
մարդապետութի Օնլարա էօյրէտիր իտի : Վ-
նասը նէ քի լաղըմ յըր՝ վէքիր իտի, զիրա չօք
տէօվլէթլի իտի, վէ պու սլ օլ քատար մու-
հապպէթ իլէ օ ուշաքլարա շէյ էօյրէթտի,
վէ Վսուն մուհապպէթինէ կէթիրտի, քի
զամանտան սօնրա Օնլար տա հէփսի մարտի-
րոս օլտուլար : Վէ օլ աղիզ քարը՝ էվլատը
եօղ իքէն, Ֆաղլի ամէլէր իլէ տօնանմըշ ու-
շաքլար անասը օլտու : Վէ Վղեմէսին կիյտիյի
թէնինին իւղէրինէ՝ իըրիսա իտի, վէ եէտիյի
սալթ պէօյրիւճէ, տայմա անար ըտը օ իւչ
չօճուքլարը Վանիէլ մարգարէնին, քի էօյլէ
քուրու կէշինմէ իլէ, նէ Վաղտատըն աթէշի,
նէ եաղըչըք աթէշի եաքլաշտը քէնտիլէ-
քինէ :

Հաշան պու սք պէջլէ թիւրլիւ թիւրլիւ
Ֆազլի ամէլէր իլէ տօնանտը ըսա, օ շէ-
հիրտէ օլան քրիստիանլէր եալվարտըլար՝ քի
քահանայ օլտուն քէնտիլէրինէ, վէ օ քապուլ
էյլէտի ճանլարըն խէլասը իչին: Աքի սէնէտէն
սօնրա՝ հաշան հալք կէօրտիւ, քի պէջլէ
պիր փահասըղ չիչէք օլտու պու ազիզ սք
քէնտիլէրինին պահճէլէրինտէ զօր ուլա պու-
նու եպիսկոպոս էթտիրտիլէր քէնտիլէրինէ:
Հաշան քի եէթիշտի սք օլ մերթէպէյէ,
պաշատը պէջիւք մուհասպէթ իլէ քայըր-
մաղա քարիպլէրի, վէ էօքսիւզլէրի, էօյրէ-
տիր իտի օնլարը, վէ մկրտել էտէր իտի: Այ-
ըտը պու ատ տէօրտ թարաֆա, վէ հէր եէր-
տէն չօքքիմսէլէր քէնտի էվլաթլարընը կէթի-
րիրլէր իտի, վէ օ ալըր քապուլ էտէր իտի, վէ
քէնտի էվլատը կիպի սաքլար ըտը օնլարը:
Պու մութլուլու սքուն իփտիտաքի մէյլէ-
լէրի պունլար օլտու:

Պատկերներ :

Ս եկեղեցիներն շէտի ուր-տակէ կ'ըլլա-
լինիլ-ընդի :

Պիլմէք կէրէք տիր՝ թի, օ զամանկար պէօյ-
իւք Վիոկղետիանոս շէզար՝ իւք երընտա . թէն-
տի փատիշասլըղընըն՝ հաթթի շէրիֆ եազար
հէր եէրէ, նէրէյէ թի թէնտի հէօթիւմ էտէր
իտի, վէ սըմարլատը հէր շէհիր փաշալարը-
նա, քատըլարընա, զապիտէրինէ, թի նի-
քատար քատըր ըսալար՝ թիւրլիւ թիւրլիւ
իսկէնճէլէր իլէ քրիստիան օլանկարըն վիւճի-
տինի տիւննատէն քալարըսընլար : Պու հաթթի
ժի շէրիֆ Վնկիւրիւ փաշասընըն էլինէ եէ-
թիշտիյի կիպի, թի ատը Վոմէտիանոս տէնի-
լիր իտի՝ չաշու թլար քօտու տէօթ թարա-
ֆա, արատը իղէտի՝ իշիտտի, թի պիր Աղէ-
մէս ատը թիմէսնէ շօթ ուշաքլարը՝ վէ տահի
պէօյիւք ատամլարը քրիստիան էտէր իտի, վէ
փութլարա սէճտէ քըմաղ ըտը . ատամ եօլ-
լատը, վէ հուգուրունա կէթիլթիտի . վէ իս-
կէնճէ վէրմէտէն, իտէր իտի աղիլի թաթլը
թաթլը մուսահիպէթ իլէ թէնտինէ շէքմէյէ :

Կարին սբ օնուն լաքըրտըլարընը հիչ տիյնէ-
մէտի, վէ նէքի սէօյլէտի իսէ՝ օնուն ճուապընը
վէրտի :

Հաչան կէօրտիւ փաշա՝ քի աղիզ քէնտի
սէօղիւնիւ ասլա սայմայօր, սօյտուրթտու
աղիզի, վէ պաղաթար պիր աղաճա, վէ պույ-
ուրտու ճէլլաթլարա՝ քի պիւթիւն թէնինի քա-
ղըսընլար տէմիր էլէր իլէ : () Ըքատար զալմ-
լըլ ըլա քաղըտըլար սբուն թէնինի, քի կէօ-
րիւնիւր իւտիւ պիւթիւն պաղըրսաքլարը : Աէ
օլ քատար քան ըլա սօլտու սբ, քի օրատայ
սէյիրճիլէր տայանամատըլար պարմաղա : Կա-
քին աղիզ մարտիրոս ասլա աման վնյ սէսի չը-
քարմատը : Իսկէնճէ էտէնլէր օսանարլար,
ամմա քէնտի սբ ասլա օսանմատը : Տայմա
շիւքիւր իտէր իտի Ալլահա՝ քի քէնտինի տայ-
մա քուվէթլէտիր իտի : Աէ սբ հայլը զաման
օ իսկէնճէ իչինտէ քալտը :

Փաշա կէօրմէ իլէ օնուն պէօյլէ եխիտլիյնի՝
տէօնտիւ տէտի, զանն էթմէ՝ քի սէնպէնի եէ-
նէրսին, զիրա նէ քատար քի պու ճէլլաթ-
լէր եօրուլտու, օլ քատար եէնիտէն քու-
վէթլի ճէլլաթլէր թային իտէրիմ, օլ քա-
տար քաղըսընլար էթիյնի, քի քէմիթլէրին

քալմասըն : Պույուրտու պաշկա ճէլլաթլարա ,
վէ ծնլար պաշլատըլար օլ քատար իսկէնճէ
վէրմէյէ , քի տաճի ծնլար պիլէ Եօրուլտու
լար : Ապրին օլ զալըմ փաշա պիր թարաֆ
տան շաշար ըտը ծնուն տայանմասընտան էօ
թիւրիւ , վէ օ պիր թարաֆտան փէք ութանըր
ըտը սքտան Եէնիլտիյի իչին : Պույուրտու՝ քի
չէօզսիւնլէր սքու աղաճտան . վէ էօյլէ պիր
Եարալը ըտը սք , քի տաճի ճէլլաթլէրին Եիւ
րէյի տայանմաղ ըտը պսքմաղա . ղերա էթիի
պիւթիւն քաղըմըլլար ըտը , վէ սալթ քէ
միքլէրի քալմըլ ըտը : Պունու պէօյլէ կէօր
մէ իլէ օլ զալըմ փաշա՝ ումուտունու քէսաթ
սքու Եէնմէյէ . պաշլատը թաթը սէօզլէր իլէ
ափաշտըրմաղա , վէ տէր խի . Եա՛ զալարը .
պսք պիր քէրէ հալընա , վէ քէնտինէ տճը .
էթմէ պու քատար ինատ , հայը՛ֆ սանա .
Ապրին պու լաքըրտըլարը ասլա տինլէմէղ իտի
աղիղ մարտիրոս , վէ տէօնտիւ տէտի . Պու
էօլիւմ իլէ՝ քի սէն պէնի իստէրսին էօլտիւր
մէք , իշտէ օ էօլիւմ վէրիր պէնլւմ ճանըմա
էօլմէմէղլէք , իմտի չունքի սէն թանըյօրսուն
պէնլւմ ֆիքրիմի , պօշ Եէրէ զահմէթ չէքմէ .
Ելինտէն կէլտիյինի էյլէ , օ իսկէնճէ՝ քի սա .

Յա փէք զօր կէօրիւնիւր՝ էյլէ պանսա : (Ու
զաման փաշա փէք էօրքէլէնտի, վէ աէափ
օրատա օլանլարա, պու ատամ հայվան տըր՝
ինսան տէյիլ, վուրուն չէհրէսինէ վէ ազզը-
նա, զիրա սալթ օրաաբ սաղ քալմըշ : () զա-
ման ճէլլաթլէր իչինատէ օնլարըն, քի պիր ազ
եիւրէքլէրի թաթլը ըտը՝ էլէրի իլէ վուրուր-
լար ըտը, վէ չօղու եիւրէքլէրի տայանմազ ըտը
էլ քալարըմայա, զիրա պիւթիւն թէնի տօղ-
քանմըշ ըտը, քի կիւճ իլէայարտա տուրա-
պիլիր իտի : Ապին օ ճէլլաթլէր՝ քի թաշ եիւ-
րէքլէ իտիլէր՝ թաշ ըլա վուրուլար ըտը : (Ու
ազիզ մարտիրոս տէր իտի, պու իսկէնճէ պէ-
նիմ իչին տէյիլ տիր, զիրա պէօյիւք իքրամ
տըր քուլա՝ քի չէքէր օ շէի՝ քի քէնտի ա-
զատը չէքօիշ տիր, նէշէքիլ էֆէնտիմ վու-
քուլտու սիլէ իլէ, վէ օնուն սէվկիւլիւ քու-
լու սք Ստեփաննոս թաշլանտը : Աէ խաֆիֆ-
լէնիր պէնիմ իսկէնճէմ, հաչան պաքարըմ
էֆէնտիմին իսկէնճէլէրինէ, վէ զայրը պէնտէն
պէօյիւքլէրէ : Աէ պունու տէյէրէք՝ կիւլէր
եիւղ իլէ՝ քալտըրտը էլէրինի կէօյէ տօղրու,
վէ չօք շնօրհակալ օլտու Վ.ս էֆէնտիմիզ
տէն :

Պու շէի կէօրմէ իլէ Ղոմէտիանոս՝ քէստի
ուճուտունու . պիլտի քի եէնէմէղ սքու, պույ-
ուրտու՝ կէօթիւրիւն տէտի զընտանա : Աէ
իքի քիշի քօլարընտան թութսոն տէտի .
զիրա օլ շաշկըն զանն էտէր իսի՝ քի օ պլիզ
քրմըլտանամաղ : Աքիին օլ քատրը Ալլահ՝
քի այաղա տուրտուրուր քուվէթսիզէրի , վէ
եիւքսէլտիր տիւշկիւնլէրի , իստէմէտի , քի քէն-
տի սէվկիւլիւ քուլու է՛թիաճ օլսուն եար-
տրմ՝ ճըյա . քօվտու էլինտէն թութանլարը ,
վէ քէնտի այաղը ըլա կիթտի զընտանա : Վէք
շաշտը փաշա օնուն եիւրէինէ , վէ տէօնտիւ
տէտի եանընտաքի աղալա . իշտէ պէօյլէ
ճէնկճի լաղըմ՝ ըտը փատիշահըմըղա , քի
պէօյլէ եիլիտ օլայ ըտըլար : Աքիին իստէմէմ ,
քի շիմտէն սօնրա պէնիմ հուղուրումտա կէօ-
րիւնսիւն , վէ պէն եօլարըմ օնու Ղիոկղէ-
տիանոս փատիշահըմա , զիրա օ սալթ պունուն
հաքընտան կէլիը : Տէտի պունու , եաղտը
Հոսմատա փատիշահա պիւթիւն հիքեայէ-
թինի սք Աղեմէսին , վէ սէպէպինի , քի նիլին
եօլատը օրայա :

Պատկերներ :

Պատկերներն ինչպէս զարմանալիս կը կարծես
 զոմայտ Վերջին պատկերն շեշտաւ կ'օճակուի ,
 վէ օմայտ ապէս շեշտաւ իսկեմքեր :

Մաշան սիւ կը կարծես կէօրտիւ քէնտիսի Վն-
 կիւրիւ շէճրինտէն տըշարը՝ քալտըրտը էլէքի-
 նի կէօյէ տօղըու՝ վէ տէտի. էՖէնտիմ (Յս .
 սէն քի հէր շէյլէրի տօղըուլտուրտուն՝ ինսա-
 նըն խէլասլըղը իչին, վէ խէլասլըք եօլլարընը
 պիղէ տայմա աշարտըն. եալվարըրմ սանա-
 պու շէհիւր իչին, վէ պուրատա օլան ճանլար
 իչին, քի սէնին կիւղէլ ատընա ինանմըշ տըր-
 վար . օլմայա, քի շէյլթան տուղաղընա տիւշ-
 սիւնլէր, եա զալըմլարըն եալանծը թաթլը տիւ-
 վէրինէ քափըլընլար . քօյվէրմէ պու շէհիւր-
 տէն սիւրկիւն օլտունլար, նէրէտէ քի տօղ-
 մուշար : Վարին էՖէնտիմ, սէն քի Յակօր
 նահապետի տէօնտիւրտիւն պապասընըն էվի-
 նէ, վէ քուրթարտըն Ասաւ քարտաշընըն է-
 վինտէն, վէ Յովսէփ գեղեցիկին քէմիքլէրի-
 նի Աըսըրտան քալտըրթտըն, վէ լայըք էլէ-
 տին քէնտի պապալարընըն մէղարընա . պէօյ-

ըէ տէ պէնի՝ եալվարրում՝ տէ օնտիւր պու վիւայ-
էթէ, ներէտէ քի պէն տօղտում, վէ պէօյ-
իւտիւմ պու եաշա վարրնճա, զիրա տիլէ-
րիմ՝ տէ օնէյիմ պէն քէնտի մէզարում: Վի-
թիրտի տուվասրնը, վէ պաշաւը եիւրիւմէյէ-
շօք շազլըղ ըլա:

Նէթիշտիլէր շոմայա, վէ մէքտուպու վէր-
տիլէր փատիշահա: շաշան օքուտու մէքտու-
պու, պույուրտու քի, կէթիրսինլէր էօյիւնէ սլէ
Վղեմէսի. վէ կէօրմէ իլէ օնուն կիւլէր եիւզիւ-
նիւ, վէ պիրտէ մէքտուպա պարմաղ ըլա, ներէ-
տէ քի նաքլ օլունուրտու օնուն չէքտիյի. Կիր-
շաշմաք թութտու փատիշահը, վէ տէ օնտիւ-
տէտի: Վէնմի սին օ եիւրէքլի Վղեմէս, քի
օլ քատար իսկէնճէյի սայմամըշ սրն. լաքին
փէք էյի օլուր ուտու, քի օլ ելիթ եիւրէյինի
պէօյիւք ճէնկլէրտէ իշէտէ իտին, վէ եօք քի
սիզին եալան տինինիզ իշին, քի տայմա տարըլ-
տրըլար պիզի վէ պիզիմ ալաշլարը. սանա կէ-
քէք տիր պիզիմ ալաշլարտան թէշէք քիւր օլ-
մաք, քի սէնի սաքլամըշլար պու քատար
թիւրլիւ թիւրլիւ իսկէնճէլէրտէն, վէ թանը-
մաք տօղրու եօլու: Վէ հաչունտէտի պունու-
քտու սրուն էօյիւնէ տլթըն վէ կիւմիւշ

Թիւրլիւ Թիւրլիւ ղէրպասպէր, վէ տէտի. իշ-
 տէ սէնի փաշա էտէրիմ, վէ օ պիր Թարաֆա
 քօտու իսկէնճէ փուսաթլարը, քի պունլար
 ըտը: Տէմիրտէն էլ, տէմիրտէն տէօշէկ,
 Թէքէրլէկ, տէմիրտէն Թարաք, ըէնտէ, քա-
 ղան, շիշ, Թավա, աղլար ղինճիլլէր, վէ ղայ-
 րը Թիւրլիւ փուսաթլար: Աէ կէօստէրտի էլի
 իլէ էվէլքի պէօյիւքիւքլէրի, վէ տէտի.
 պու շէյլէրի պիւթիւն սանա վէրիլիմ, էյէր
 սէճտէ քըլարսան պիղիմ ալաճարա: Աքին
 սք կէօյլէրինի տէօնտիւրտիւ օլ ղէնկինլը-
 լէրտէն, վէ Թէքմէ իլէ վուրտու աճ իտէրէք,
 վէ տէտի. վէրան օլսունլար՝ վէ երքըլսընլար
 ալաճարընըղ, վէ սիղ տէ օնլար ըլա պերա-
 պէր: () ղաման փատիշաճ տէօնտիւրտիւ կէօղ-
 լէրինի Աղեմէսէ տօղրու փէք էօրքէ իլէ՝ վէ
 տէտի, կէօր պու փուսաթլարը, պունլար օ
 ատամլար իչին տիր՝ քի պիղիմ ալաճարը
 քապուլ էթմէզլէր: Ղ'ուսապ վէրտի սք, վէ
 տէտի. էյէր սէնին իսկէնճէն՝ նէշէքիլ քի
 կէօրիւնիւր՝ փէք զօր տուր, վէ փէշկէշլին կիւ-
 ղէլ՝ վէ տիպէր. լաքին սէն նէ ղանն էտէր-
 սին. աճապա նէշէքիլ տիր Ալաճ Թապէնին
 փէշկէշի, վէ աճապա նէշէքիլ սիսսէթ, վէ

քաղեաց հաղորդանմըշ տըր կիւննահ, քեարլարա՞
ղերա սէնին ալթընըն վէ կիւմիւշիւն չամուր
տուր, վէ թօղ մէյվէսի, վէ խըրսըզ եա-
թաղօ, վէ թիւրլիւ թիւրլիւ զերպապ էսպապ-
լարըն՝ կիւմէ եէյէճէի տիր: Պէօյէ տիր սի-
ղին շէյէրինիզ պիւթիւն: Ապին օ շէյէր՝ քի
Ալլահըն տըր, եիւրէք շազըղը տըր էպէտիլ,
վէ տայմա այտընըք. քօրքմազ զամանըն կէչ-
մէսինտէն, վէ աօլա տէյիշիլմէք պիլմէզ.
վէ էիսթիարըք նէ տիր պիլմէզ, տայմա կէնճ-
լիք չիչէի օրատա փարլար: Ճուապ վէրտի
Պիոկղետիանոս՝ վէ տէտի. պաննա կէլիք Աղն-
մէս, քի տօղրու սէօյէրսին, իլա տույմազսըն՝
նէ տերսին. զերա նաքլ իտերսին էպէտիլ է-
պէթտէն, վէ օ պիր թարափտան քօրսուն ու-
մուտունու պիր էօլմիւշ ատամա, քի սիղին
Քն տուր. զերա տէրլէր օնուն իչին, քի
չուֆութլարտան թիւրլիւ թիւրլիւ իսկէնճէ-
չէքմիւշ, վէ օնլարտան խաչա չըքմըշ: Ապ-
քին պիղիմ ալլահլար ասլա էօլիւմ պիլմէզլէր.
վէ ազատ տըրլար հէր թիւրլիւ աղըրտան =
Ճուապ վէրտի սք նահատակ վէ տէտի.
նէշէքիլ էօլէպիլիլիլէր օնլար՝ քի ասլա եա-

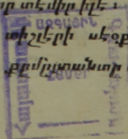
չամանտըտը , վէ նէշէքիւ աղըը տույտունլար ,
քի ինսանլըքլարը եօք տաւր :

Վ. Եօփիւրտիւ պու սէօղլէրէ փատիշահ , վէ
Ֆերահաթ էթտի սէօյլէմէյի . պույուրտու՝ քի
պաղլասընլար սքու պիր աղըը թէքերլէյէ փէք
քուլէթլի , վէ եիւրիւթսիւնլէր թէքերլէյի :
Հաչան սք թէքերլէյին տիպինէ կէլիր իտի ,
քըրըլըր ըտը պիւթիւն քէմիքլէրի . վէ հա-
չան թէքերլէյին իւստիւնէ կէլիր իտի , ճէլ-
լաթլէր տէմիր տէյէնէ իլէ վուրուրլար ըտը :
վէ օ աղիղ նահատակ պու կէօթիւրիւլմէյէ-
ճէք իսկէնճէ իչինտէ , պու տուվայը էթտի :
Եփէնտիմ Հն Վ.ն . եէթիշ պանա . ետը-
տըմ էյլէ , քուրթար պէնի պու իսկէնճէտէն ,
զիրա տէօրթ թարաֆըմը ալտը էօլիւմ աղըը-
սը : Ալէլ էփէնտիմ սէնին աղիղ ատըն իչին ,
վէ սէնին իհթիշամըն իչին , վէ տիւշմանլար
պէթնամ օլմաք իչին , վէ պէնի քուլէթլէթ-
մէք իչին՝ քի քատըր օլայըմ չէքմէյէ տահա
պէօյիւք իսկէնճէ : Պու տուվայը պիթիրտիյի
կիպի՝ իշտէ պարասըն քի թէքերլէք տուրտու ,
վէ պիւթիւն պաղլար չէօղիւլտիւ , վէ սք է-
վէլքի սողըղընա կէլտի : Պունուն իչին՝ չօք
հօմալըլար , քի օրատա իտիլէր՝ քիստի-

ան օլտուլար, վէ պաշլատըլար չաղըրմայա .
 Պէջիւք տիւր քրիստոնէլէրին Ալլահը : Աէ
 մարտիրոս տէր իտի : Ա իւքիւր էֆէնտիմ սա-
 նա . քի պէօլէ սանա մարպուլ օլունտու ,
 քի պէն չէքէյիմ իսկճէնճէ պու պէօյիւք շէ-
 Տիրտէ , վէ պու քատար ատամլար էօյիւնտէ-
 սէնին պիր թանէ էվատը՝ըն խաթըրը իչին ,
 քի օ տա չէքտի պիղիմ իչին , վէ քանընը տէօք-
 տիւ պիղիմ իչին . վէ նէշէքիլ պու շէՏիր-
 տէ Պետրոս առաքեալ իՏթիշամլատը սէնին
 ատընը , վէ Պօղոս առաքեալ վազ էթտի սէ-
 նի , վէ Աղեմէս սանա խըզմէթ էթտի , վէ սք
 ()նէսիոս սէնի իքրար էթտի . սէնին սք ատըն
 իչին օնլար տա չէքտիլէր , քի շիմտի քրիստո-
 նէլէրտէն իՏթիշամլանըրլար , լաքին ազ զա-
 մանտան սօնրա փատիշաՏլարտան տա իՏթի-
 շամլանաճարլար : Պունու տէտի սք՝ փէյլամ-
 պէրլէք իլէ՝ քի ազ զաման քալմըշըտը փուլթ-
 փէրէստլիք քալքմաղա :

Պու սէօղէր փէք տարըլթտը 'Ափոկղետիա-
 նոսու . վէ պույուրտու ճէլլաթլարա՝ քի ազընը
 երըթսընլար տէմիր իլէ : Աէ հաչան էթտիլէր՝
 պիւթիւն տիշլէրի սէօքիւլտիւ , վէ չէնէսի
 եէրինտէն քրմիլտանտի , լաքին սքուն սէսի

31-2013 / 9/8

ասլա քէսիլմէտի , վէ սէօյլէմէտէն տուրմա-
 ար : Ա'էլլաթ տէր իտի , քի սուսօլ . լաքին
 սք . քուլաք վէրմէզ իտի : Ա'էնզէտի փիրինճ-
 տէն տիրէյէ , քի նէ քատար վուրուրլար ըսա՛
 օլ քատար սէսի կիւզէլ չըքար : Ա'էք եօրու-
 տու փատիշահ , վէ ուճուտունու քէստի . պույ-
 ուրտու , քի թէքրար զընտանա կէօթիւրսիւն-
 լէր : Ա'մմաօ ատամլար , քի թէքէրլէյին միւ-
 ճիւզաթընը կէօրմիւշլէր իտի՝ էրքէքլէր վէ տի-
 շիլէր , վէ փնանմըշլար ըտը , պիրէքտիլէր հէփ-
 սի պիրարայա , վէ պիրտէն կիրտիլէր զընտա-
 նա , վէ սքուն այաղընա տիւշտիւլէր , վէ
 եալվարըրլար ըտը մկրտու թի . վէ սք օնլա-
 րըն հէփսինիօ կէճէ մկրտել էթտի օրատա՛
 օղուլարը վէ քըզարը ըա : Ա'էճէնին պէ-
 վահթ վաքտինտէ , կէօրիւնտիւ պիր այտըն-
 լըք , քի տիլ իլէ թարիֆ օլունմազ , վէ կէօզ
 տայանմազ ըտը պաքմաղա . կիւնէշ շավքըն-
 տան զիտտէ զընտանը ըշըքլաթտը , վէ օ
 շավքըն իչինտէ կէօրիւնտիւ պիր ատամ փէք
 նուրանի , քի տիլ իլէ թարիֆ օլունմազ
 քըյաֆէթի , վէ եաքլաշտը Աղբմէսէ . վէրտի
 պիր էքմէք , վէ պիր սկիհ , վէ քէնտիօ
 աահաթ կէօրիւնմէզ օբտու : Ա'շտըլար օն-

տաքի օլանլար : Պիլտի սք՝ քի օ քէ-
 րէստէ իտի Վսոնն ազիզ թէնինէ վէ քա-
 նընա . աուվա էթտի, վէ տէտի, աուէք կերէք,
 վէ վերտի սրբուծի եէնի մկրտել օլան քրիս-
 տոնէլէրէ : Պունտան սօնրա պաշտար չօք
 հալք կէլմէյէ, վէ փէք չօղալարլար քրիստո-
 նէլէր, վէ զընտանը սանքի քիլիսէ էթտիլէր :
 Չընտան պէքծիլէրի պու շէի փատիշահա տույ-
 ուրտուլար . վէ օ պույուրտու, քի հէփսինի
 թուծսունլար . վէ էյէր Վսոնն տինինէ սէպտ
 էթմէզլէր իսէ՝ հէփսի էօլսինն : Վտի թու-
 թուլտուլար օ ազիզ քրիստոնէլէր, վէ էյի
 սայտըլար Վս էֆէնտիմիզին խաթրը իչին էօլ-
 մէյի, նէքի օնու տարըլթմայը . վէ չըքարտըլար
 շէհրտէն, վէ հէփսինի մարտիրոս էթտիլէր՝
 օղուլարը ըա, քըզարը ըա, կէլինլէրի իլէ,
 վէ պիւթիւն էվլէրի իլէ : Պունլարըն իչինտէն
 սալթ պիրիսի քաշտը, քի իստէր իտի Վսոնն
 հաթրը իչին տահա չօք իսկէնձէ չէքմէյէ :
 Պու սքոնն ատը Վգաթանգեղոս տէնիր իտի,
 քի պունոնն պատմութիւնունու տա պուրա-
 տա ազ պուչուք նաքլ իտէլիմ :

Վիոկղետիանոս պու շէյլէրտէն սօնրա՝ կէ-
 թիրթտի հուզուրունա Աղեմէսի, վէ փիւշման-

ըք կէօստէրտի օնա օլ քատար իսկէնճէ վէր-
տլյինէ . վէ պաշատը սքու էօյմէյէ , վէ
Թաթը սէօզէր իլէ իստէր իտի սանքի սքու
քազանմաղա : Աքին կէօրտիւ , քի պօշ եէ-
րէ սէօյէր իտի . տօլտու էօրքէ իլէ , վէ
պաշատը իսկէնճէյէ : Պու իսկէնճէյի վէրմէյէ
պիր փաշա սէպէպ օլտու , քի ստը Ամբիանոս
տէնիլիր իտի : Պույուրտու փատիշահ , քի չօք
ատամլար պիր եէրտէ ԹուԹսունլար սքու
տէօրտ Թարաֆլինտան , վէ նէ քատար քու-
վէԹլէրի վար ըտա չէքսինլէր , վէ տէօրԹ ճէլ-
լաԹ փէքլէշմիշ սինիլէր իլէ վուրսունլար : ()
աղիզ սք օ իսկէնճէ իչինտէ իքէն՝ տէտի՝ Վի-
ոկղետիանոս . կէօրիւյօրում եա Աղեմէս՝ քի
փէք ինատճը սքն , լարին զանն էԹմէ , քի սէն
պէնի եէնէճէք սին . զիրա պէն սէնի տէմիր
էլլէր իլէն սլյասիԹլէլիմ , զիրա սէն տէմիր սին .
վէ պէլքի պու եօլ ուլա սէնի օյանտըրայըմ
տէրին ույքունտան : Ճուապ վէրտի սք , վէ
տէտիէյի տէրսին եա փատիշահ , քի պէն ույու-
րում . զիրա ույուԹտու պէնի Վ.ս էֆէն-
տիմ պէնիմ աղըրլարըմըն իչինտէ , օ ումուԹ-
լար ըլա , քի պանա կէլէճէք տիր , վէ պէնի
քուվէԹլէնտիրէճէք տիր տահա զիատէ . քի

պէն քատրը օլայըմ չէքմէյէ տահա պէօյիւք
իսկէնճէ օնուն իչին, վէ պէնի ույուտուը
վէ օյանըք սաբլաւ, քի պէն օնուն աղիղ
ատընը վաղ էտէյիմ :

Խատէմէտի փա:տիշահ տինլէմէյէ . պույ-
ուրտու ճէլլաթլադա, քի Ֆրերահահթ էտսին-
լէր վուրմայը, վէ աստընլար պիր աղաճ իւզէ-
քինէ . վէ տէմիր էլ իլէ պիւթիւն թէնինի
քաղըսընլար՝ քի նէ թէնի, նէ քանը քալ-
սըն, ես՝ քէմիքլէրի եալընըղ : Հաչան թէ-
նինի թամամ քաղըտըլար ճէլլաթլար սթուն
տէօնտիւ սթ՝ վէ պաքտը օլ զայըմա տօղրու՝ վէ
տէտի : Պու թէնիմ օ էվէլքի տէիլ՝ քի սէն
շիմտի քաղըտըն . զիրա պէն հիչ աղըը աույ-
մատըմ . զիրա օ թէնի՝ քի պանա թապիէթ
վէրտի իլք իսիտաքի իսկէնճէտէ թէլէթ օլաու .
վէ պու եէնի թէնիմի՝ քի շիմտի քաղըտըն՝
վէրտի պէնիմ էֆէնտիմ Վ.ս. վէ շիմտէն սօն-
րա պիր քաթ տահա վէրիք . զիրա օմա հիչ
պիր շէյ տէիլ եէնիտէն եաիմասը :

Այ պու լաբըրտըլարը սէօյլէր իքէն . պույ-
ուրտու փատիշահ քի օմուղունուն իւզէքինէ
եանմըշ մաշալար քօսունլար : Աէ սթուն
պունտան տա հիչ հաճաթը օլմատը : Խմտի շաշ-

տը փատիշահ՝ զնուն օլ քատար իսկէնճէյէ տայանտըղընա, տէօնտիւ տէտի եանլնտա, քի օլան աղալարա : Պէն պու փահճմարզ քրիստոնէլէրին շօղունու էօլտիւքաիւմ թիւրլիւ թիւրլիւ իսկէնճէլէր իլէ, լաբին պէն պէօյլէ տախի թէն՝ վէ եիւրէք կէօրմէտիւմ ասլա : Պունուն իչին պէն պունու եօլլարըմ Իղիմիտտէ պէնիւմթաճ քարաշըմ Մաքսիմիանոս փատիշահա, քի օ տա աճապա տիւնեատէ պէօյլէ պիր քիմսէ կէօրմիւշ միւ ասլա : Տէտի պունու, վէ պույուրտու, քի սքու կէօթիւրսիւնլէր Իղնիմիտէ, վէ օրատա Մաքսիմիանոս փատիշահ պարսըն պիր միւնքիւն պուլապիլիւր մի, վէ եազտը պիր մէքտիւպ, ինհա էյլէտի պիւթիւն կէչէն շէյլէրի, վէ նէշէքիլ քի իւք Անկիւրիւ փաշասը Տօմէտիանոստան չէքմիշտի, վէ սօնրա շոմատա քէնտիւնտէն նէքի օլապիլիւր տիւնեատէ իսկէնճէ՝ Տէփիսինի չէքտի, քի ինսան թապիէթի միւնքիւն տէյիլ քի տայանսըն, վէ էյէր քէնտի Մաքսիմիանոս պիր ուտալըք էտիպ՝ սքու քէնտիլէրինին տինինէ չէքէ պիլիբսէ, տիւնեա իչինտէ չօք մաքսուլ շէյ օլուր ուտու :

Պառ մէքտուպ իլէ սքու տա պէրապէր կէճն տէրսի :

Պապ իւչիւնճիւ :

Յիշել է Լոմաստան կէճի Իւչիւնի :

Սըքարտըլար սքու Լոմաստան, վէ փէք չօք կիզլի քրիստոնէլէր եանըտըրա կէլիւր իտի Կաքին քիմ քաաըր տըր տիլէր իլէ թապիւր կթմէյէ օ քրիստոնէլէրին կթտիյինի : Տիւ շէրլէր իտի սքուն այնաղընա, էօփէրլէր լաւ րպօյնունա սարըլըրլար ըտը կէօզլէրի տօլա եաշ իլէ չօղու սքուն քանընը քէնտիլէրի նին իւղէրինէ սիւբէրլէր իտի, այրըմաղար ըտը օլ մէլայըք կիպի սքտան, աղամաք սըզլամաք օլ քատար քի, կէմիճիլէք կէօք մէ իլէ պու շէյի, զաման վէրտիլէր պիւ ազ քի հալք քէնտի հատրէթիլիլի տպըն օն տան : Չօք աղամաղ ըլար, վէ չօք սըզլամաղ ըլար կիւճ իլէ այրըտըրար, վէ սք տուվա կթտի շէհիւր իչին, վէ քրիստոնէլէր իչին, վէ կէմի աչըպ եէլքէնի չըքտը իլիմանտան : Կաքին օլ տիւնեայը եարդատան քի սալա

քէնտի սէվկիւլիւլէրինի քարիւղ պրոքթազ ,
պաք , քի նէ էթտի : () Լ կիւզէ Եիյիտ Բ, գա-
թանդեղոս՝ քի եօքարըտա պիր ազ անտըք ,
քի իւք մկրտութի չըրաղը ըտը սքուն զըն-
տանտա , քի քաչմը ըտը մարտիրոսլուքտան
օ պիր այաքթաշարընըն իչինտէն , կէլիպ՝
կէմիյէ կիրիպ՝ սաքլանմը ըտը : Հաչան կէմի
Եիյիրմի միլ քարատան ուզաքլանտը , վէ կէ-
միճիլէք իչէրինտէ իտիլէր , վէ սը մարտիրոս
կէմինին պիր պուճաղընտա տուվա իտէր իտի՝
պու Եիյիտ կիթտի Եանընա , տիւշտիւ սքուն
այաքլարընա , վէ տէտի . Հայր սք՝ պէն իմ օլ
քիմսէ , քի զընտան իչինտէ իւք էվէլ սէն պէնի
մկրտել էթտին . վէ Հաչան օ պիր այաքթաշ-
լարմը կէօթիւրտիւլէր մարտիրոսլուղա , պէն
քաչտրմ Եանընա կէլտիմ . զիրա ԲլաՏ
պէօյէ իստէտի , քի պէնտէ սէնինիսկէնճէ-
լէրինէ այաքթաշ օլայրմ : Աէ սք չօք Հաղ
էթտի , վէ շաղ օլտու . պօյնունա սարըլտը ,
Էօփտիւ , վէ չօք ալքը շէթտի , Հէմ չօք
մուհասպէթ իլէ քասուլ էյլէտի էօյլէ աղիղ
այաքթաշը : Աէ պաշլատը տուա էթմէյէ ,
վէ թէչէքքիւր օլմաղա ԲլաՏտան օլ աղիղ
Եիյիթտէն էօթիւրիւ , վէ տէտի . էֆէնտիմ ,

փէք եալվարրըմ , քի պու սէնին քուլունու
 քուվէթլի այաքտաշ էտէսին գաննա սէնին սք
 տինինին ըբբարլըղը իչին . էֆէնտիմ Յս ,
 չօք մէմնուն էմ սէնտէն . քի տայմա պէնիմ
 եարտըմճըմ սըն , քի ասլա նէ քարատա՝ նէ
 տէնիզտէ պէնի քօյվէրտին . Փարազը իսկէն
 ճէ իչինտէ , լաքին եիւրէյիմի շազ սսաքլատըն .
 վէ տախի պու տէնիզտէ պիլէ սէվինտիրտին
 պէնի պու Վգաթանդէղոս քարտաշըմ ըլա , քի
 չօք եարտըմճը օլաճաք տըր պաննա : Պու թարզ
 սքլար տուատայ ըտըլար , վէ պիր շէյ եէ-
 մէզէր իտի . զիրա պիր շէյ ալմամըշար ըտը :
 Վաքին հասասլար՝ վէ կէմիճիլէր կէօրմէ իլէ
 օնլարըն հիչ պիր շէյ եէմէտիքլէրինի , աճը-
 տըլար , վէ եէյէճէք վէրտիլէր : Վաքին օն-
 լար մէմնուն օլտուլար , վէ պիր շէյ ալ-
 մատըլար օնլարտան , տէտիլէր՝ քի պիզ
 պէքլէրիզ պիզիմ Վլահա , վէ էօյլէ օլտու :
 Օիրա աքշամըսը մէլայըքլար մանճա կէթիր-
 տիլէր սքլարա : Չօք կիւնտէն սօնրա՝ եէ-
 թիշտիլէր Սատոսա : Վէ հաչան հալք կէմի-
 տէն չըքտը զահրէ կէօրմէյէ , սքլար եալվար-
 տըլար հասասլարա՝ քի իզին վէրսինլէր՝ քի
 քատըր օլտունլար կիտմէյէ քրիտոնէլէրին

քիլիսէօսինէ , կիւն պազար ըտր , վէ՛ ճնտաօլանս
քրիստոնէլէր պիւթիւն քիլիսէյէ պիրիքմիշլէր
իտի : () Ը քրիստոնէլէրտէն պիրիսի թանըտը
սք՛Աղեմէսի , վէ տույուրտու օ վիլայէթին եպիս-
կոպոսունա , քի ատը Ֆոթինոս ուտու : Ապիս-
կոպոս հաչան քի իշիթտի՝ օ սահաթ տէօշլուր
տիւ քրիստոնէլէրի , վէ սէյիթտի կէմի պա-
շնա , վէ եալվարտը հասասլարա , քի պիր ազ-
ղաման չէօղսիւնլէր Աղեմէսի զինճիլտէն , վէ
քօյվէրսինլէր քիլիսէյէ կիթմէյէ . էրտիմուրա-
արնա օ եպիսկոպոս , վէ սէվինէրէք կէօթիւր-
տիւ քիլիսէյէ , աչտը աւետարանը , իլք եէրի քի
օքուտուլար , օ սէօղէրի իտի էֆէնտիմիզին ,
քի տէր . Մ՛ էրկնչիլէր յայնցունէ՝ որք սպանու-
նէն պարմին , ե պոգի ոչ կարէն սպանունէլ ,
Սատթէոսի , 10 . 28 : Տէմէք տիր , քի
քօրքմայըն օ քիմսէլէրտէն , քի էօլտիւրիւր-
լէր թէնի , լաքին ճանը էօլտիւրէմէզլէր :
Պու սէօղէր իլէ սքուն եիւրէի տօլտու Ալլահ
մուհապէթի իլէ , վէ քալտըրտը կէօղէրինի
կէօյէ տօղրու , տղա էթտի տօղու եաչ ըլա . վէ
ճնտա օլանլարըն կէօղէրի եաչ ըլա տօլտու :
Վէ սոնրա օ եպիսկոպոս եալվարտը Աղեմէ-
սի , քի պատարագ էթսին : Ալլ հաչան պա...

տաարադ էթտի, սեղան իւղէրինաէ կէօրին-
 տիւ պիր քօլ, քի կիւնէշ շալքընաան զկյ-
 առէ եանար ըտը, վէ տէօրտ թարաֆընաա
 մէլայըքլար ուչարլար ըտը, վէ հալք՝ քի օնտա
 ըտը, եիւզիւ քօյու եէրէ տիւշախլէր, զիրա
 պաքամագլար ըտը օլ նուրա: Այալըտը սու
 սէս վիլայէթ իչինաէ. փէք չօք փութփէ-
 րէսթլէր կէթիրտիլէր թիւրլիւ թիւրլիւ հաս-
 տալար, վէ սքուն այաղընա տիւշէրլէր իտի:
 Հէփսի աղորլարընտան քուրթուլտուլար, վէ
 փէք չօք փութփէրէսթլէր տինէ կէլախլէր:
 Շաչարլար ըտը հասալար՝ պէօյլէ պէօյիւք
 մուհապէթէ, քի օ շէհիրտէ կէօստէրիլէր
 իտի Աղեմէսէ. քօրքտուլար՝ քի օլմայա
 էլէրինաէն ուչուրսունլար սքու. իմտի քօտու-
 լար թէքրար զինճիլէ, վէ կէօթիւրտիլէր
 կէմիլէ: Այր կիւզէլ հաւա րաստ կէլտի, եէ-
 թիշտիլէր Աղնիմիաէ, նէրէտէ քի Աքսիմիա-
 նոս փատիշահ օթուրուր ուտու: Աէրտիլէր
 Վիոկղետիանոսուն մէքտուգունու, քի իչին-
 տէ հէր շէյ մէլճիւտ իտի: Աէթիրթտի սքու
 հուզուրունա, պագտը շէհրէսինէ, քի նու-
 րանի վէ կիւլէր եիւզ տտամ ըտը. պիլտի՝ քի
 եիւրէյի տէ էօյլէ օլսա կէրէք. իստիմիտի

անա պիր շէյ սօրմաղա. մահանա էթտի, քի
պանքի ճէնկ թէտարիքինտէ տիր, թէսլիմ էթ-
տի օրատա պիր փաշայա, քի ատը Ալլիալիա-
նոս տէնիլիր իտի: () փաշա օ սահաթ կէթիրթ-
տի սթու էօյիւնէ, սուալ էթտի, տէտի, սէն մի-
սին օ Աղեմէս: Ղ' ուապ վէրտի սլ, պէլի տէտի,
հէմ Վսուն քուլույ ում: Տարըտը վէք
փաշա, պույուրտու հասասլարա, քի եումիուղ
ուլա աղզընա վուրսունլար, զիրա կէրէք տիր
տէտի՝ քի փատիշահըն քուլույ ում տէյէսին,
եօք քի Վսուն: Ղ' ուապ վէրտի մարտիրոս,
վէ տէտի, նէ մութլույու տու, քի սիզին աղա-
լարընը, վէ պիւթիւն ճումահաթընը
կըզմէթ իտէ իտիլէր պիր Ալլահա, վէ եօք քի
սիզին եալան փութլարընըլա: Փէք էօրքէլէն-
տի պու սէօղէրէ փաշա, օլ քատար, քի
Ֆերահաթ էթտի սէօյլէշմէյի Աղեմէս իլէ
տէօնտիւ Ագաթանգեղոսա տօղու, վէ տէտի,
սէն քիմ սին, զիրա սէնտէն էօթիւրիւ Աիու-
կղետիանոս փատիշահըն մէքտուպու պիր շէյ
անմաղ: () Ղ զաման օ կէօյէ պագտը՝ վէ
Աղեմէսէ, տէտի, Ալլահըն լութիու քերէմի
իլէ՝ պէն տէ քրիստոնէ իմ, վէ պու ազիզ
ատը քազանտըմ պու ազիզ Աղեմէսին լութ-

Հու. իլէ : () սահաթ եօլլատը փաշա Աղեմէմի
պիր աղաճ իւզէրինէ կէրմէյէ , վէ եարալանա-
ղա , վէ թէնինի փարչա փարչա էթմէյէ . վէ
Վ.գաթանգեղոսու եօլլատը՝ սրղըր չավը իլէ
տէ օյմէյէ : Վաբին սը Աղեմէս մուհապէթ իլէ
կէ օթիւրիւր իւտիւ քէնտի իսկէնճէսինի . քէն-
տի իչին օլ քատար հաճաթը տէյիլ իտի , նէ
քատար այաքտաշը իչին , վէ օնուն իչին տուա
էտէր իտի :

Վերահաթ էթտի փաշա օ իսկէնճէլէլի ,
վէ եօլլատը մարտիրոսլարը զընտանա , վէ պոյ-
ուրտու , քի սապահա հազըրլասընլար թիպը-
լիւ թիւրլիւ ճանավարլար շէհրին մէյտու-
նընտա : Աք մարտիրոսլար զընտանտա տու-
ատա իքէն , մէլայըքլար կէլիպ՝ էիւրէք վէ-
րիլէր իտի օնլարա : Վաբին զընտանտա օլան
ատամլար՝ կէօրմէ իլէ օնլարը օլ քատար ու-
զուն զաման տուատէ , շաշմըշլար ըտը մէ-
լայիքլէլին կէլմէսինէ . տիշտիւլէր սըլարըն
այաքլարընա , եալվարըրլար ըտը , քի էօյրէթ-
սինլէր Վնուն տինինի . եարը կէճէյէտէք սք-
լար պունլարա է օյիւթ վէրտիլէր , վէ տին
շէյլէրինի էօյրէթտիլէր , վէ սօնրա հէփսինի
միտուլ էթտիլէր : Աէ սը Աղեմէս տուա

էթտի, վէ զընտան քափուսու աչըլտը, վէ
հէփսինի տըշարը Եօլլատը, վէ քէնտի Ագա-
թանգեղոս իլէ օնտա քալար:

Պու շէյ հաչան սապահըսը փաշանըն քու-
լաղընա եէթիշտի, էօրքէսինտէն սանքի տիլա-
նէ օլտու, պիլմէզ իտի նէ իտէճէինի. պույ-
ուրտու՝ կէօթիւրիւն տէտի պունլարը, ճանա-
վարլարըն էօյիւնէ պրոնղըն, քի փարչա փար-
չա էթտինլէր, վէ տիւնեատէն ատլարը քալք-
օըն: Հաչան հայլանլարը քօյ վէրտիլէր սթ-
լարըն ինգէրինէ, օլ շաշկըն զանն էտէր իտի,
քի սթլարա պիր զավալ վէրիւրլէր, լաքին նէ-
շէքիլ Ֆինօ քէօքէք աղասընը կէօրիւրսէ սէ-
վինիր՝ վէ սարըլըն, պէյլէ էթտիլէր օլ ճա-
նավարլար: Մաշտը, շաշըրտը քէնտինի շաշ-
կըն փաշա. էօրքէսինտէն եիւզինիւն րէնկի
քալմատը. իլլա սթլար չօք մէմնուն օլտուլար
Ալլահտան, վէ տէտիլէր. շիւքիւր սանա
Վրիստոս. զիրա երըթընը ճանավարլար պիզէ
ըրաղպէթ էթտիլէր, վէ սէն պիզի սաքլատըն
պունլարտան, նէշէքիլ Ղանիէլ մարգարէյի
ասլանլար քոյուսունտա. վէ պագտըն պիզէ,
նէշէքիլ պագտըն Ղանիէլ մարգարէյէ:

Ապքին պու շէյտէն օ փաշանըն եիւրէյի

Բաճա փէք թաշ օլտու . պույուրտու ուզուն
 ալզուն տէմիր շիշէր պուրունլարընա սօքմա
 զա , քի քուլաքլարընտան չըքսընլար . վէ
 պունուն իլէ տախի բաճաթ օլմատը , տէտի
 չէնէլէրինէ սօքսունլար զայրի շիշէր , քի էն
 սէլէրինտէն չըքսընլար : Պու շէյլէրի կէօր
 մէ իլէ օրատա օլան սէիրճիլէր՝ տայանամա
 տըլար . զօրպա օլտուլար , վէ փաշայը թաշ
 լամաղա պաշատըլար , վէ չաղըրըլար ըտը .
 պէօյիւք տիւր քրիստոնէլէրին Ալլահը :
 Վօրքտու փաշա՝ վէ քաշաը . վէ մարտիրոս
 լար չըքտըլար պիր տաղ իւզէրինէ , քի տէ
 նիր՝ Վիրամի : Ապրին բաճաթ օլմատը օլ զա
 լամ , կիթտի օրայա , վէ պաշատը արամաղա
 սքլարը , վէ էլ անիր պուլտու : Պույուրտու ,
 քի քէնտինի սէվէնլէր կէլսինլէր օ տաղա .
 վէ քէնտի սէթճատէսինտէ օթուրտու , կէ
 թիրթտի սքլարը հուզուրունա , վէ տէտի .
 նիչին սիզին ճատըքեարլըղնըղ ըլա հալքը
 պանա քարշը էթտինիղ , քի զօրպա օլտու
 լար . վէ նալէթ օքու թտունուղ պիղիմ ալ
 լահլարա : Ղուապ վէրտիլէր սքլար , վէ
 տէտիլէր : Պիղիմ պու շէյտէն ասլա հապէ
 իլմիղ եօք տուր , լարին պիղիմ սիւքիւթլիզի

միզ՝ օնլարա Վսու վագ իթտի, վէ չաղըրարաք
ըքրար օլտուլար պիզիմ տինիմիզին տօղըուլու-
ղունու, նէշէքիլ հէմ սէն իշիթտին: Բմտի
պիլէսին սէն, քի էյէր քայրը պիր իօկէնճէն
վար ըսա, պիզ պունտա հաղըրըզ. օ էֆէնտի-
միզ՝ քի պիղի պու քատարտան քուրթարտը՝
տախի քատրը տըր քուրթարմաշա: () զա-
ման տօլտու փաշա շէյթան էօրքէսի իլէ.
եօլատը սթլարը, քի եաթըրսընլար պիր
պէօյիւք թաշ իւղէրինէ, քի օ տաղըն պա-
շընտա տըր, (քի հալէ տուրուր), վէ սօփալար
ըլա պիւթիւն քէմիքլէրինի քըրսընլար: Աէ
հաչան թէմպէհլէրինի էտա իթտիլէր, պույ-
ուրտու՝ քի պիր չուվալ իշինէ քօսունլար, վէ
աղընա պիր պէօյիւք թաշ պաղասընլար,
վէ տաղտան աշաղը եուվարլասընլար, քի
տաղըն էթէյի տէնիզ տիր. վէ նէշէքիլ քի
տէտի, էթտիլէր, վէ սթլարը պըրաքտըլար,
վէ եուվարլանարաք էնտիլէր տէնիզէ: Արիլի
քրիստոնէլէր՝ քի օրատա ըտըլար՝ տէրլէր իտի,
քի սթլար սահիհ էօլտիլէր. պագարլար ըտը,
քի պիր փարչա սթլարըն մասունքունտան էլ-
լէրինէ կիրսին: Աքին սէն՝ եա քրիստոնէ՝
պիր եօլ պագ Վսուն քուվէթինէ, վէ քէնտի

անվկիւղիւկերինէ է թտխյինէ : Այրա չօք վա-
 քը ա սլլար քալորքտան սօնրա տէնիղին տի-
 պինտէ , իշտէ պագարսրն քի՛ չուվալ տէնիղին
 իւղէրինէ չըքտը , վէ հաչան տէնիղ քէնարընա
 ետքլաշտը , օնտաքի օլանլար չէօգտիւկեր չոււ
 վալը , վէ պուլտուլար սլլարը սաղ վէ սէլիմ
 վէ կիւկեր . վէ օ կէճէ մէլայըքլար կէլտի ,
 վէ օնլարը չօք թէսիլա է թտիքտէն սօնրա ,
 մանճա կէթիրտիլէր օնլարա : Պու միւճիւզա-
 թը կէօրէն քրիստոնէլէր սէյիրթտիլէր՝ շէ-
 հիրտէ օլան քրիստոնէլէրէ նաքլ էթտիլէր ,
 վէ հէփտի պիր աղըզ Ալլահա շիւքիւր վէրտի-
 լէր :

Պապ տէօքտիւնճիւ :

‘Սէ՛ շէիւ Գլար Լնիւրի-յէ Լեռնայ՝ օնտա էս-
 ինճէ շէրիլէր :

Գաչան տույտու պու շէյի փաշա , ումու-
 տունու քէսիպ՝ տէտի . պէն պունլարը
 միւնքիւն տէյիլ՝ եէնէմէմ , վէ չօքլարը պիղ-
 լէրտէն կէօրմէ իլէ պու շէյլէրի՝ քրիստոնէ
 օլուրլար . էյի տիր պունու փատիշահա տույ-

ուրմասը : Տէտի պուճու, վէ վարտը Մայք-
սիմիանոս փատիշահա պիւթիւնիւնիւ նաքլ
էթտի : Սուալ էթտի փատիշահ, նէ՞ վիլայ-
էթտէն տիր՝ տէտի . ճուապ էթտիլէր, քի
Վնկիւրիւ շէհիրինտէն տիր : Տէտի, կէօթիւ-
րիւն Վնկիւրիւյէ, ղիրա նէրէտէ տօղմուշ
տուր՝ ծնտա էօլէճէք . վէ թէսլիմ էթտի պիր
աղայա՝ քի ատը Աարիտիոս տէնիր իտի : Աշտէ
պուճտա սքուճ տիլէյի թէքմիլ օլտու, քի
էվէլտէն էթմիշ իտի, քի լայրք օլտուն՝ կէլսին՝
քէնտի տօղտուղու վիլայէթինտէ էօլսիւն, նէ-
րէտէ քի, եպիսկոպոս ուտու : Վլախիր եէ-
թիշտի սք՝ Վնկիւրիւյէ, կիրտի շէհիրէ կիւլէ-
րէք, վէ տէտի : Շիւքիւր էֆէնտիմ Յի
Վս, քի տիլէյիմի թէքմիլ էյլէտին, վէ տէօն-
տիւրտիւն պէնի տօղտուղում վիլայէթէ,
պապալարըմըն մէղարընա : Հուսուսա պու
պէնիմ սէվկիւլիւ եօլտաշում Ագաթամնգեղոս
իլէ :

Աէօթիւրտիւլէր սքլարը ղապիտին հու-
ղուրունա, վէ ղապիտ պաշլատը պուճար ըա
թաթլը թաթլը սէօյլէմէյէ : Աէ սօնրա տէօն-
տիւ տէտի . կէլին՝ սէօղիւմիւ թուճուն,
ղիրա միւնքիւն տէյիլ, քի էքմտէն քուր-

Թուլասընըզ , կէլին՝ թափըն պիղիմ ալլահ-
լարա : Շ՛ուսպ վէրտիլէր սթլար , նէ քօր-
քուտուրսուն պիղի իսկէնճէ իլէ , զիրա պիղէ
իսկէնճէ թաթլը կէլիւր էֆէնտիմիզին հաթըը
իչին , վէ պիղէ հաճաթ տէյիլ թէն աղըըսը :
Աքին հայըֆ սիղին ճանընըղա . զիրա քուլ
օլմուշսունուղ էօյլէ պիր ալլահլարա , քի տայ-
մա էօլիւ տիւրլէր :

Փէք էյի՛ տէտի զապիտ , չունքի փէք հաղ
էտէյօրսունուղ սիզ իսկէնճէտէն , պէն տէ
պու հուսուսա փէք ճէօմէրթ օլայըմ սիզէ :
Պույուրտու , քի պիր շիշ քըզտըրսընլար , վէ
սօքսունլար սթլարըն չէնեհսինէ . վէ պուն-
տանն սօնրա տէտի , տիքսինլէր իքի տիրէք ,
վէ պաղասընլար սթլարըն պիրինի պիր տիրէյ-
է , օ պիրինի օ պիր տիրէյէ . վէ պույուր-
տու ճէլլաթլարա , քի վուրսունլար տէմիր չու-
պուք իլէ փէք քուվէթլի : Աէ պաշլտօը զէվք-
լէնմէյէ զապիտ , վէ տէտի կիւլէրէք . աճա-
պա աղըը տույանօր մու սունուղ : Աղեմէս ճու-
սպ վէրտի . նէ քատար տըշարըմըզ պօզու-
լուր սա , օլ քատար իչէրիմիզ ետիրըըր : Աք-
քին խըյանէթ մէլուն օլ զապիտ , ինսան
եիւրէյինի պիր թարաֆա պըրաքտը , պույուր-

տու, քի պիր տէմիրտէն թաս՝ քրզտըրըպ՝
 պաշընա քօսուենլար. վէ հաչան պաշընա քօ-
 տուլար սբուն, պաշը եանտըղընտան, աղզըն-
 տան պուրնունտան քուլաղընտան թիւթիւն
 չըքմաղա պաշլատը. օ զաման սբ աճ էթտի,
 վէ տէտի. էֆէնտիմ, սէն քի սու սուն
 վէ եաղմուր ինտան էօմրիւնէ, եօլլա պանա
 պիր տամլա սէնին սույունտան, զիրա նէշէ-
 քիլ քի չըքարտըն պէնի սուտան, շիմտի տէ
 չքար աթէշտէն, վէ կէչիր պէնիմ՝ սուսուզ-
 լուղումու: Ա է իշտէ օ սահաթ թաս սօլու-
 տու, վէ Ագաթանգեղոսու տէօյէնլէր՝ փէք
 եօրուլտուլար: Շաշտը զապիտ կէօրմէ իլէ
 պու իշի. վէ պույուրտու, քի չէօղսիւնլէր
 մարտիրոսլարը, վէ կէօթիւրսիւնլէր զընտա-
 նա: Ա է քէնտի Փիքիր մանտ օլտու:

Պու սուրբուն անալըղը՝ քի Սոփիա տէնիր
 իտի, նէշէքիլ քի եօքարըտա անտըք, քի քիւ-
 չիքտէն պերի պէսլէմիշիտի քէնտի ասըլ անա-
 սընտան զիյատէ, պաքտը՝ քի չօք զամանտան
 սօնրա տէօնտիւ Աղեմէս Անկիւրիւյէ օլ քա-
 տար պարծանքըլա, պաշլատը չօք սէվինմէյէ:
 Աթտի օ աքշամ զընտանա, վէ քուճաքլատը՝
 էօիտիւ Աղեմէսի, վէ պիւթիւն օնուն կարալու:

քրնը՝ քի Վսէֆէնտիմիզին համըրը իչին չէք-
միշ իտի, վէ սէվինճինտէն կէօղիւնիւն եաշը սէլ
կիպի աքար ըտը. եալվարտը՝ քի նաքլ էյլէսին,
նէ կէչմիշ պաշընտան. վէ սք նաքլ էթտի
ճիւմլէսինի. վէ օլ աղիղ քարը՝ տայմա
սիլէր իտի պէյաղ մահրամայ ըլա սքոնն եարա-
լարընը. վէ էվինտէն կէթիրթտի թիւրլիւ
թիւրլիւ մանճալար, վէ եէտիրթտի նըլարա:

()սանտը զապիտ, պաքտը կէօրտիւ, քի
պաշա չըքաճաք հալ տէյիլ. թէսլիմ էթտի
պու շէյի պիր ամասեալը քատըյա, քի տէ-
նիր իտի Ղօմէտիանոս: Լաքին սք Սուիա
այրըլամազ ըտը սքլարտան. վէ էվէլտէն
մկրտել էթտիյի ուշաքլար, քի պարապար
ըտըլար՝ հէփսի հէմ սէվինիրլէր իտի, հէմ
աղլարլար ըտը. էլ ախըր տէօնտիւլէր էվէրի-
նէ. Լաքին սօնրա հէր կիւն եսնընտան էքսիք
տէյիլ իտիլէր:

Տույուրտուլար պու շէյի Մաքսիմիանոս
փատիշահա, օ տա պույուրտու՝ քի ուշաքլար
ուզաք օլտունլար Աղեմէստէն, եօքսա հէփսինի
էօլտիւրսիւնլէր: Պու Փէրման եէթիշտիքտէ
Անկիւրիւյէ, հասասլար չօք չալըշտըլար ու-
շաքլարը այրումաղա Աղեմէստէն. Լաքին ճնլար

ազլարլար ըտը, իստերլէր իտի պին քերէ էօլ-
մէյէ, նէչէ քի քէնտի ուստալարընտան այ-
րըմնաղա: Սէ պէօյէ հէփտի մարտիրոս
օլտուլար, վէ օլ ազիզ Սոփիա հէփսինի կէօմ-
տիւ չօք զիյնէթ իլէ:

Պատգ պէշինճի:

Սէ շէիւլ Եփուր Եփուր Եփուր Եփուր
Եփուր Եփուր:

Եթիշտիլէր սթլար Եմասիա շէհիրինէ,
եալվարըլար ըտը Ելլահա, քի քէնտիլէրինէ
քուվէթ վէրսին տայանմաղա եէնի իսկէնճէյ-
է: Հապեր էյլէտի քատը, վէ կէթիրթտի
սթլարը հուզուրունա, վէ չօք լաքըրտըտան
սօնրա, պաքտը՝ քի օնլարա լաքըրտը քեար
էթմէզ, պույուրտու՝ քի տօլտուրտունլար պիր
քույու քայնամըշ քիրէճ իլէ, վէ սթլարը պը-
րսքսընլար իչինէ, վէ իքի հասաս պէքլէթ-
տի քույունուն ազգընտա, օլմայա քի
քրիստոնեալար կէճէնին պիր վաքթինտէ
չօքարսընլար սթլարը: Պիլմէզ իտի օլ շաշ-

էրն քատը՝ քի օ Ալլահ՝ քի պաքտը իւչ ու-
շաքլարա Պաղտատ քիւհանընտա , պունտա
տա քէնտի սէվիլիւլէրինէ պաքաճաղ ըտը
Վալտըլար օ կէճէ , քի աւադ ուրբաթ կէ-
ճէսի իտի , վէ օ պիր կէճէ ի-ստէրինէ պիր
նուր տողտու , քի տիլ իլէ թարիֆ օլամաղ :
Հաչան պունու քի կէօրտիւլէր հասասլար , վէ
պիր նուր տա եիւրէքլէրինէ տողտու , աթ-
տըլար քէնտիլէրինի օ քիրէճ քույուսունա՝
սթլարըն եանընա : Աէ սապահըսը զանն էթ-
մէ իլէ զապիտ , քի սթլար էօլմիւշ տիւրլէր ,
եօլլատը հասասլարը չըքարմաղա սթլարըն թէ-
նինի . վէ օնլար կէլիպ՝ պուլտուլար սթլարը
սաղ , վէ օնլար ըլա պէրապէր օ իքի պէք-
ճի հասասլարը , քի պիրինին ատը տէնիլիբ
իտի Ռիկոն , վէ օ պիրինին Աբարրիոս : Հա-
չան տույտու պու շէյի զապիտ , օ սահաթ
պույուրտու օ իքի հասասլարը խաչա չըքարմա-
ղա : Աէ տէտի չըքարսընլար սթլարը քույու-
տան , վէ չօք տէօյսիւնլէր : Պաքտը՝ կէօրտիւ ,
քի պունուն ուլա տախի հաքլարընտան կէլէ-
մէղ , կէթիրտտի իքի տէմիրտէն տէօշէկ , վէ
տիպինէ եաքտըրտը չօք աթէշ , վէ տօշէկ-
լէրին իւզէրինէ տէօքտիւրտիւ նէֆթ՝ զիֆթ՝

քիւքիւրթ, վէ եաթըրտաը սթլարը իւղէ-
րինէ : Աէ պիր դամանտան սօնրա տէտի
դապիտ, էօլտիւէր օնլար, վարըն չայա
պըրաքըն տէօշէկէրի : Հաչան հասասլար
կէլտիւէր, պաքտըլար՝ քի սթլար ույուր ու-
տու . զիրա Վն էֆէնտիմիզ կէօրիւնմիւշ
իտի սթլարա չօք մէլայըքլար ըլա, վէ տէմիշ
իտի . սաքըն ասլա քօրքմայըն, զիրա պէն
սիզէր իլէ իմ : Հապէր օլունճաւ պու շէյ դա-
պիտէ, շաշտը, պիլմէզ իտի, քի նէ եափսըն .
էօլլատը սթլարը Մաքսիմիանոս փաստիշահա .
քի օ դաման թարսիս շէհիրինտէն տէօնմիւշ
կէլմիշ իտի Անկիւրիւյէ :

Պապ ալթընճը :

Նէ շէնէլ Բէլաբ թարսիսէ կէտիւէր, վէ
օնպա իսկէնճէ շէտիւէր :

Աիտերլէր իտի սթլար, վէ չօք քրիստո-
նէլէր տէ պերապէր, վէ եօլտա սու էքսիլիպ՝
չօք դահմէթ շէքերլէր իտի հէփսի : Ապրին սթ
Աղեմէս պէցիւք մուհապէթ իլէ տուա էլլէ-

տի, վէ օ սահեթ պիր սու չըքտը եկրտէն,
հեփսի իչտի, վէ եիւրէքլէրի սօլուտու: Պու՝
միւճիւղաթը իշիթմէ իլէ եաքընտա օլան քէյ-
լիւլէր, կէթիւրտիլէր քէնտի հաստալարընը,
վէ եալվարըրլար ըտը սըա, վէ սը՝ էլինի քօյուպ
օնլարըն իւղէրինէ՝ հեփսիւի սաղալթտը:
Լաքին սը քէնտի քէնտինէ Ֆիքիր էթմէ իլէ
քի՝ օլ քատար միւճիւղաթ օլուր ուտու քէն-
տի էլի իլէ, տէօնտիւ վէ տէտի. էֆէնտիմ
հօ, վէր պանա քուվէթ, վէ քատըրըք,
քինէ քատար սաղ ըմ, սէնին կիւղէլ հաթ-
ըն իչին տայմա իսկէնճէ իչինտէ օլայըմ:
Աէյտէն սէս կէլտի, քի տէր իտի. վէքիւ-
տի սանա եա՞ Աղեմէս՝ նէ քի տիլէրսին, լա-
քին սէն եիյիտ օլ, վէ քուվէթլէն, ղիրա է-
վէլքի իսկէնճէլէր իլէ՝ վէ սօնրա՝ քի տահա
չէքէճէք սին, հեփսի եիյիրմի սէքիզ եըլ օ-
լուր, վէ օ գաման սէն եէթիշիրսին մու-
րատընա: Չօք շաղ օլտու պու սէսի հաչան
իշիթտի, վէ մուհապէթ իլէ եիւրիւր իւտիւ:

Լաքին հաստալար եօլտա տույտուլար,
քի տահա փատիշահ Թարսիտէ տիր, քի
պէյիւք նամտար շէհիր տիր Աիս էյալէթինտէ,
կէօթիւրտիլէր սըլարը օրայա: Հապէր օ

ըունտու փատիշահա, վէ կէթիթտի հուզու-
րունա, պաշտար պունլար ըն թաթը մուսա-
հապէթ էթմէյէ, քի քատրը օլտուն սթլարը
քէնտի տինինէ չէքմէյէ : Ապին օնլար օնու
խտէրլէր իտի քրիստոնէ էթմէյէ չօք թիւրլիւ
թիւրլիւ էօյի թլէր իլէ, վէ տէտիլէր, քի սէն-
տէն սօնրա կէլէն փատիշահա՝ քրիստիան օլ-
սա կէրէք :

Տարըլտը պու շէյլէրէ փատիշահա, վէ
Ֆէրահաթ էյլէտի լաքըրտըյը, պույուրտու,
քի նաքսընլար պիր Ֆուրուն, վէ սթլարը
իչինէ պըրաքսընլար : Ապին Ալլահ, քի սաք-
լատը օլ իւչ ուշաքլարը Պաղտատ քիւհա-
նընտա, պունա քէղալիք պաքտը պու քէն-
տի սէվկիւլիւ քուլարընա, վէ պէօյլէ
ասլա աթէշ օնլարա պիր զարար վէրմէտի :
Շաշտը պու շէյի կէօրմէ իլէ Վաքսիմիանոս,
վէ տուրմուշ պաքար ըտը Ֆուրունա, վէ
կէօրիւր իւտիւ՝ քի սթլար էլլէրինի քալտըր-
մըշ՝ տուվա էտէրլէր իտի, վէ Ալլահա շիւքիւր
վէրիլէր իտի : Պույուրտու, քի չըքարսըն-
լար սթլարը Ֆուրունտան, վէ հուզուրունա
կէթիթտիլէր, վէ տէտի, զիտոէ նալվա-
րըրմ սիզէ, սէօյլէյին պանա, նէ շէքիլ, վէ

նէ՞ թարղ ճատըքեարլըղ ըլա սէճնտիւրտիւ-
նիւղ օ աթէշի : Ճուսայ վէրտիլէր սըլար՝
վէ տէտիլէր . ճատըքեարլըղ ըլա տէյիլ ասլա
եա փատիշահ , եա՝ օլ պիղիմ էֆէնտիմիզին
քուվէթի իլէ , քի տէմիշ տիր պիլիէ . աթէշ
իչինտէ տախի օլսանըղ՝ սպքլարլմ սիղի :

Վույուրտու օլ զաման փատիշահ , քի
պաղլասընլար սըլարը,վէ շէհր իչինտէ չէքսին-
լէր , վէ օլ քատար վուրսունլար՝ թա քի սըլար
էօլսիւնլէր : Վաքին պու շէյ փատիշահըն իսաէ-
տիլինէ քարշը օլտու . զիրա փութ փէրէսթլէր
կէօրմէ իլէ սըլարըն էօյլէ զալմ իսկէնճէյէ
տայանմալարընը , վէ ասլա աթ վաթ էթմէ-
տիթլէրինի , վէ փատիշահ ըլա օլ քատար եիւ-
րէքլի սէօյլէմէլէրինի , տէտիլէր . կէրչէք տիր
պունլարըն Վլահը , վէ չօքլարը քրիստոնէ
օլտուլար : ()սանտը փուտիշահ , վէ կէօրտիւ-
քի պաշա չըքամաղ . պույուրտու քի նէշէքիլ
քի պաղլը տըրլար՝ էօյլէ քօսունլար զըն-
տանա , վէ օրպտա քալսընլար տէօրտ երլ .
զիրա՝ տէտի , պէլքի օսանսընլար զընտան-
տա , եա՝ էօլսիւնլէր . զիրա նէ աթէշտէն
ալըրլար , նէ տէմիրտէն : Վալարլար սըլար
օրպտա տէօրտ երլ , վէ չըքարլար շաղըղ

ըլա, վէ սէմբիանէ իլէ, վէ տաճա ճաղըք
խսկէնճէ չէքմէյէ. զերա Ալլահըն մուճապ-
պէթի օնլարա զընտանը փատիշահ սարայը
էթմիշ իտի :

Տույուրտուլար Սնքսիմիանոս փատիշա-
հա սքլարտան էօթիւրիւ. պաքտը՝ կէօրտիւ,
քի միւնքիւն տէյիլ սքլարը եհնմէյէ. սէպէպ
թութտու, վէ տէտի, էօյլէ ատամլար շիմ-
տէն սօնրա լայըք տէյիլ տիրլէր պէնիմ
հուղուրումտա կէօրիւնմէյէ. իմտի օնտան
սօնրա իստէմէտի օնլար ըլա սէօյլէմէյէ,
թէսլիմ էթտի պու շէյի կէօրմէյէ պիր
մօնտար ուղուրսուղ մէհրամէթսիղ փուլթ
փափազընա, քի փէք եօլունու պիլիը իտի
քրիստոնէլէրի տէօնտիւրմէյէ :

Պու քեաֆիր շէյթանըն փափազը՝ նէ-
շէքիլ քի շէյթանտան էօյրէնմիշ իտի պաշ-
լատը չօք թաթլը թաթլը սէօզլէր իլէ պուն-
լարը քէնտի փուլթլարընա տալէթ իթ-
մէյէ. վէ կէօստէրիը իտի, քի փէք աճըր
ըտը կէճէն չէքտիքլէրի իսկէնճէլէրինտէն էօ-
թիւրիւ : Վաքին սէօյլէտի, պաքտը, քի
սքլարըն քուլազընա կիրմէյօր ասլա,
պույուրտու՝ քի վուրսունլար օմուզլարընա

օլ քատար, քի քէմիքլէրի կէօրիւնսին Ե
Պիթտի իսկէնճէ, վէ օլ շաշկըն հաչան պաք-
տը՝ քի սքլար քէնտի այաքլարը յըլա զընտանա
կիտէրլէր իտի, փէք ութանտը, վէ էօյլէ պիր
օլտու, քի պայըտը՝ եէրէ տիւշտիւ, քօլունտան
թութտուլար, վէ էվինէ կէօթիւրտիւլէր: Աէ
կիզլի քրիստոնէլէր՝ քի օրատայ ըտըլար՝ կէ-
լիպ տէօշիւրիւրլէր իտի սքլարըն քանընը,
վէ փարչա էթինի: Պու իմանսըղ փա-
փաղ հէր քուվէթ իլէ ճալըշտը պու սքլարը
չէվիրմէյէ, վէ միւնքիւն օլմատը իսէ, Ֆէրու-
հաթ էթտի: Տույտու պու շէյի փատիշահ,
վէ կէօղիւնտէն պըրաքտը փատիաղը, տէտի՝
պո՛ւ մու տուր, քի պանա տայմա էօյերլէր,
շաշկըն փատիաղ ըմըշ մէյեր պու:

Հաչան պու տալա սիւրիւլիւր իւտիւ փա-
տիշահըն էօյիւնտէ, այաղա քալքտը պիր
աղա օրատա, վէ եալվարտը փատիշահա՝ քի
սքլարը քէնտինէ վէրսին, քի քէնտի պիլ-
տիյի կիպի էյլէսին. վէ փատիշահ պույուր-
տու. իշտէ պու օլտու սէքիզինճի զալմ՝:
Պիր քաշ կիւն պօշլատը, վէ ճնլարա չօք-
տօստ կէօստէրիւր իտի քէնտինի, վէ սանքի
քարտաշ, կիպի՝ սքլարա թաթըլը թաթըլը

էօյիւթլէր վէրիր խտի . վէ պունլարտան սօն-
րա պիր կիւն չաղըրտը էօյիւնէ , վէ տէտի :
Պիզիմ ալաճլարըն սէվկիւլիւօղուլարը , քի
պու քատար սիզի սէվէրլէր , զիրա չօք քէրէ
պէն քի սիզէ քարչը չօք տարըլըր ըտըմ , կէ-
ճէ տիւշիւմտէ կէօրիւնիւրլէր խտի , վէ էօր-
քէմի կէչիւրիւրլէր խտի . վէ պու նէ^օ իչին , քի
սիզ ինատընըզը Ֆէրաճաթ էտիպ , տինէ
կէլէսինիզ . վէ պու շէյ փէք թէզ օլաճաք ,
զիրա պու կէճէ կէօրիւնտիւ պանա պէօյիւք
ալաճ՝ պիզիմ Ղիոնէսիոս , վէ պույուրաու
պանա սիզի Տուզուրումա կէթիրթմէյէ :
Տէյինտի պաքըն պիր Եօլ սեղանա , վէ
Տաղըր քուրպանա . կէլին՝ սէճտէ էյլէյին օ
ալաճլարա՝ քի սիզի չօք սէվէրլէր : Ղու-
ապ վէրտիլէր սթլար՝ վէ տէտիլէր : Պիւթիւն
Եալան տըր սէնին տէտիյին , զիրա պիզ պու-
րատա կէօրիւյօրուզ իքի Ղիոնէսիոս , պիրի
թաշտան , վէ օ պիրի փիրինչտէն : Պիրինի
քըր՝ քէրփիճ էյլէ , վէ օ պիրինի՝ սինի :

Պաքտը օլ աղա՝ քի ռէ քատար սէօյլէ-
շիյօր սա , օլ քատար սթլար քարչը սէօյլէյօր-
լար , էվէլ քի տօսթ կէօստէրիր խտի քէնտինի՝
օլտու պէօյիւք տիւշման : Պույուրաու՝ քի

հազըրլասընլար պիր տէմիրտէն տէօշէկ, վէ
տէօշէյին իւղէրինտէ պիրէր քարըշ պիղէր,
վէ արքասը իւղէրինէ եամըրտտը սք Աղեմէսի՝
պիղէր իւղէրինէ, վէ պույուրտու՝ քի քար-
նընա վուրսունլար սօփայ ըլա, քի պիղէր պիր
Թարաֆտան՝ օ պիր Թարաֆընա կէչսինլէր :
Աքին սէիրճիլէր պարամազ օլտուլար էօյլէ
զալըմ իսկէնճէյէ. վէ օլ երանելի սք ասլա
ուսուտունու Ալահտան քէսմէտի պէօյլէ իս-
կէնճէլէր իչինտէ : Աէ պույուրտու աղա
Ագամանդեղոսուն պաշընա քայնար քուրշուն
տօլտուրմաղա, վէ օ տա չէքէր իտի մուհապէթ
իլէ : Պու շէյի կէօրմէ իլէ օլ աղա՝ վէ օնուն
ուլա օլանլար, շաշտըլար՝ քի նէ շէքիլ Աղե-
մէս սաղ քալտը, զիրա պիւթիւն Թէնի տէ-
լիք տէլիք օլմուշ ուտու, վէ փարչա փարչա,
վէ ինսանըքտան էօյլէ պիր չըքմըշ ըտը,
քի ինսան օլտուղու պէլի տէյիլ իտի : Աքին
սք տէօնտիւ պարտը օլ զալըմ զապիտէ, վէ
տէտի. շինտի Թանըտը՞ն վը աճապ՝ քի պի-
ղիմ Թէնիմիզ տէյիլ տիր սիղին իլէ ճէնկ
իտէն, եա՝ պիղիմ Ալահըմըզ. զիրա օ քօյ
վէրմէզ՝ քի պիղիմ ճանըմըզ Թէնիմիգտէն
այրըլըն, պու քուվէթ Ալահըն տըր : () սան

Երբ պու զայլմ զապիտ, վէ տույուրտու պու շէյլէրի փատիշահա, վէ օ տա պույուրտու սրլարը զնտանա քօմաղա, վէ պիր շէյ վերմէ մէյէ, քի օրատա աճլը քլարընտան էօլսիւնէր :

Աքին պու քատար շէյ՝ քի կէշտի, կիւնէ օլզայլմ փութփէրէսթլէր շայլըջարլար ըտը սրլարը տէօնտիւրմէյէ : Օիրա հաշան քի պու սրլարըն Ֆասը սիւրիւիւր իւտիւ փատիշահան էօյիւնտէ, Աբրօտիսիտ քըզըլպաշխան՝ քի իշիթտի, քի քէնտի տէ ուստա իտի չօք քրիստոնէլէրի էօլտիւրմէյէ, զանն էթտի քի էյէր պու սրլարը տէօնտիւրիւրսէ, պէօյիւք ըաղպէթ պուլուր փատիշահան էօյիւնտէ, տիլէտի փատիշահտան պրրաքմաք քէնտիինէ պու տավայր : Աղին ալտըքտան սօնրա՝ հազըրլատը փատիշահա լայրք պիր սուֆրա, վէ կէթիրտտի սրլարը էօյիւնէ, օթուրթտու, վէ եալվարտը՝ քի պիրաղ եէսինլէր, վէ ըահաթ օլսունլար, վէ փէք մուհապէթ իլէ օնլար ըլա պաշտտը մուսահապէթէ, վէ պու թարղ օլ շաշկըն իտէր իտի օնլարը քաղանմաղա : Աքին սրլար ճուսպ վէրտիլէր, պիղէ՝ պու թարղ մանճա լազըմ՝

տէյիլ տիր, զիրա պիղ տօյարըզ կէօյտէն
կէլէն էքմէյիլէ, վէ հէր քիմ քի օ էքմէքտէն
եէր՝ աճըքմաղ էպէտիլ: ()տանտը պու լա-
քըրտըլարտան օլ խան, տէօնտիւ՝ տէտի. շոունքի
պէօյլէ տիր՝ սիղին մանճանըզ օլսուն եարըն
սիղին էօլիւմիւնիւզ: Աէ սապահըսը պույուր-
տու, քի իքի թաշ կէթիրսինլէր՝ ինճէ վէ ու-
ղուն, վէ պաղլաթտը սթլարըն սօղազընա,
վէ տէտի, չէքսինլէր վիլայէթին իչինտէ, վէ
հալք թաշար ըտը սթլարը, վէ թէլալար
չաղըրըլար ըտը. սիղէ տէրիզ ատամլար,
իշտէ պէօյլէ օլուր, քիմ քի միւթիւ օլմազըսա
պիզիմ ակահլարըմըզա, վէ փատիշահըմըզա:
Պու իսկէնճէյի էթտի օլ զալըմ խան, քի
տիւնեատէ՝ ճարիս, վէ պէթնամ օլսունլար,
վէ պիւթիւն շէհիր օնլարա քարշը օլսուն:
Աքին Ֆիքը էթտիյի օլմատը, զիրա չօքլարը
կէօրմէ իլէ սթլարըն կիւլէր եիւզիւյիւնիւ, վէ
տայանտըքլարընը, վէ հիչ հաճաթլարը օլ-
մատըղընը՝ տէտիլէր քի, պունլար էօլմէզ
ատամլար տըր, վէ պունլարըն Ալահը տըր
կէրչէքԱլահ. վէ պըրաքտըլար փութիէրէսթ-
լիքլէրինի, քրիստոնէ օլտուլար, վէ Ալա-
հը իհթիշամլարլար ըտը: Հաշան պու շէյ-

էրի վեօրտիւ օլ քըզըլպաշ խան՝ արթըք
աիլմէտի նէ էտէճէյնի, Ե ազտը փատիշահա,
վէ օ տարըլարար ֆերման էյլէտի՝ քի էպէտի
քօսունյար սըլարը զընտանա թա էօլիւնճէ

Պայ էէտինճի :

Սէ շէնէլ սէլար էէնճէ Կէֆ Լ, նիկ-բէ-յէ իէ-
Կիոյ՝ օնոս Դարթիբոս օլպոս-լար :

Արար քալտըլար զընտանտա չօք զարման,
վէ քրիստոնէլէրտէն փէք չօք մարտիրոս
օլտօւլար : Լաքին զընտանճըլար օսանտըլար
օնլարը սարլամատան օլ քատար ուզուն զա-
ման, կի թտիլէր Եէնի փատիշահա, քի ստը
Սասսիմիանոս ուտու, վէ տէտիլէր, նէ պուշու-
քուրսուն էֆէնտիմ, քի իտէլիմ օլ իքի.քրիս-
տոնէլէրէ, քի չօքտան զընտանտա տըրըլար :
Փէք տարըլտը փատիշահ, վէ պաշլատը
քէնտի թապտըղը փու-թլարա սէօյմէյէ,
վէ տէտի, նէ շէքիլ պէօյլէ քէնտի տիւ շման-
լարընըն հարընտան կէլմէզլէր, վէ սօրսու, քի
նէրէտէն տիրէր սըլար : Տէտիլէր քի Լ, նիկի-
փիտէն : Աջօլատը սըլարը Լ, նիկիւրիյէ, քի •

դամանն օրանըն փաշասը տէնիր իտի Վուկիոս :
Իշտէ պունտա պիլմէք կէրէք , քի նէ շէքիլ է-
Ֆէնտիմիղ Վն սբ Աղեմէսին տիլէյինի թէքմիլ
էթտի , քի օլ քատար զաման տըշարտա կէղ-
տիքտէն սօնրա՝ աքըպէթ տէօնտիււրտիւ , կէ-
թիրտի քէնտի տօղտուղու վիլայէթինէ , նէրէ-
տէ քի էօլէճէք իտի : Իմտի հաչան եէթիշ-
տիլէր սբլար օրայա , փաշա հիչ սէօյլէմէտէն
օնլար ըւա՝ քօտու զընտանա , վէ պույուքտու
էօյլէ սըքը պաղամաղա տէօրտ թարաֆլա-
րընտան , քի ասլա քըմըլտանամաօընլար : Աէ
սապահըսը կէթիրթտի հուղուրունա Մգա-
թանգեղոսու , վէ տէտի : Պէն փէք էյի պիլի-
րիմ , քի սէն՝ եօք քի ախմաքըղընտան , իլ-
լա սէնին թաթըլ օլտուղունտան՝ ալտանտըն
Աղեմէստէն . լաքին օ թաթըլըղընը պիզէ
տօղրու քուլան , ինաթճը օլմա , կէլ պիզիմ
տէտիյիմիզի էյլէ : Ղուապ վէրտի Մգա-
թանգեղոս՝ վէ տէտի . պէնիմ փաշա էֆէնտիմ՝
սէն զանն էթմէ , քի պու պէնիմ տայանմամ
պու քատար իսկէնճէյէ՝ պէնիմ թաթըլըղըմ-
տան կէլիր,զիրա էյէր պէօյլէ օլսայ ըտը , պէն
նէ՝ քատըր ըտըմ տայանմաղա թիւրլիւ թիւր-
լիւ զապիտլէրտէն կէօնէ կէօն իսկէնճէլէր չէք-

Մէյէ: Խմտի սէն տէմէ, քի պու պէնկիմ թաթը-
լըղըմտան տըր, ես՝ պու սողըուլուք տուր, քի
եիւղ պին քաթ զիատէ սայաբըմ ճէննէթին իհ-
թիշամընընիչէ քի պու տիւնեանըն փատիշահ-
լըղընը, զիրա սփւնեանըն շէյէրի պիւթիւն
կէչիճի տիրէր, լաքին ճէննէթինքի ասլա
կէչմէք պիլմէղ, վէ ծնուն մուհապէթինէ
պիղ ասլա էօլիւմիւ պիր շէյ տայմայըղ: Խմտի
պէնի սալթ Աղեմէս տէծնտիրմէտի, ես՝ ՎՅ
էֆէնտիմ քէնտի սէվկիւլիւ քուլունուն
էլի իլէ պէնի կէրչէքլիյէ չաղըրտը, վէ Աղեմէ
պէնի ալտատմատը, ես՝ քարանլըքտան պէնի
այտընլըղա կէթիթտի, վէ շիմտի եալվարը-
րըմ էֆէնտիմէ, քի տիզի տէ պու քարանլըք-
տան քուրթարսըն, զիրա պէցիւք քէօր-
լիւք տիր պու սիզին էթտիյինիղ:

Պարտը՝ կէօրտիւ փաշա՝ քի քէնտի իս-
տէտիյինէ նէ քատար քարշը կէլտի, պույուր-
տու թէղ, քի քուլաղընա սօքսունլար պիր
ուզուն քրզկըն պիղ, վէ պէլինին իւզերի-
նէ քօտունլար եանմըշ մաշալալար: Չէքէք
խտի սք մարտիրոս մուհապէթ իլէ, վէ տու-
վա էտէր իտի, վէ տէր իտի, էֆէնտիմ Յ
ՎՅ, պէնի պըրաքմա էլինտէն, քուլէթ

վէր պանա, վէ սապրո, զերա իշտէ պէնիմ
էօմիում տէ քրսսալար, իշիթտի Ալլահ ազե-
զին տիլէյիմի: Աէօրտիւ փաշան՝ քի հէջ պիւր
շէյ իլէ եէնէմէզ՝ օսանտը, սյըրտը Ագա-
թանգեղասու սիւ Աղեմէստէն, վէ եօղատը՝
մէյտանտա պաշընը քէստիթտի՝ եոյեմլեթ
սյընըն պէշինճի կիւնիւնտէ:

Պու երանելի սուրբ իսկէնճէ չէքօթի՝
զալըմ՝ Սաքսիմիանոս փատիշահտան, Ակրի-
պիանոստան, Աուրիդիոստան, Տօմէտիանոս-
տան, վէ օլ իմանսըզ փութ փափագընտան,
Աբրոտիանոստան, Սասսիմիանոստան, Աու-
կիոստան, վէ զայրը զսպիտէրտէն: (Ու
ազիզ սիւ քարը Սոփիա՝ հաշան կէօրտիւ
պունուն պէօյլէ սօնունատաք քավի տուր-
մասընը, վէ էլ ախըր մարտիրոս օլմասընը,
սէվինճ իլէ տօլտու, վէ ալտը սիւ թէնիմի,
կէօմտիւ օրատա պիւր կիզլի քիլիսէնիմ ալ-
լուսունտա: Հաշան սիւ Աղեմէսիշիթտի քէնտի-
սյաքթաշընըն մարտիրոս օլտու զունու, փէք շաղ
օլտու, վէ Ալլահա շիւքիւրլէր վէրտի:

Եւքին օ զալըմ՝ փաշանըն եիւրէյի րահաթ
օլմատը՝ քի Աղեմէս զընտանտա քալսըն սալթ
պաղը, պույուրտու՝ քի հէր կիւն վուրսունլաթ

եիւզիւնէ՛ վէ պիւթիւն թէնինէ՛ եիւզ էլլի եուճ
րո՛ք : Ա է սք պու իսկէնճէլէրի տէ չէքէր իտի
մուհապէթ իլէ . լաքին եիւզիւ , վէ թէնի քան
րէվան ըտը , վէ հէր կէճէ հրեշտակլար կէլիպ՝
եարալարընը սիլէրլէր իտի : () Լ ազիզ քարը
Սոփիա՛ քի քիւչիւքտէն պէոյի թմիւշ իւտիւ
սք Աղեմէսի , վէ չօք սէվէր իտի՝ տօլտու Վսուն
մուհապէթ ի իլէ . ալտը քէնտի իլէ պէրապէր
պիւթիւն հըսըմլարընը , վէ կէնճ եիյիթլէրի ,
քի քէնտի քիւչիւքտէն պէսլէմիշ իտի , կիրտի
զընտանա , չէօզտիւ սքուն պաղընը , վէ
չըքարտը օրատան , վէ օ սահաթ կիյտիրտի օնա
պք սատէլէր , վէ քէնտի տէ կիյտի պիւթիւն
պէաղ . վէրտի աւետարանը սքուն էլինէ
մոմլար ըլա , վէ քիւնլիքլէր իլէ , կիրտի քիլի-
սէյէ . վէ պիրի սքուն էլինտէն թութար ըտը ,
զիրա թաքատը եօղ ուտու եիւրիւմէյէ : Տույ-
տու սք Աղեմէս՝ քի օ նշան ըտը , քի Ալտհ
կիւպէ քէնտինի չաղըրըր ըտը . քալտըրտը էլ-
լէրինի կէոյէ , իլք իսիտա տուվա էթտի քէնտի
անասը իչլին , վէ պիւթիւն քրիստոնէլէր իչլին ,
վէ օ քիմէլէր իչլին՝ քի քէնտինի էօլտիք-
տէն սօնրա շէֆայէթճի թութարլար : Պի-
թիրտի տուվայը , կիրտի քիլիսէյէ , վէ քա-

Գրուսունու քաղի քափատըլար, զնրա փէք
 քօրքարլար ըտը փու թփերս թլէրտէն: Ասպա
 հըսը Յայանու թիւն ուտու, վէ սք Աղեմէսե
 պիտկոպոս պատարադը է թափ, վէ ճօմահաս թա
 սրբու լի վերափ չօք թաթլը է օյիւ թլէր իլէ: Աս
 քին օնլար փէք քօրքարլար ըտը տիւշմանլար
 տան: Տէտի սք, քօրքմայրն օղուլար, սիզէ
 պիր զարար օրմադ: իլա իքիտի սիզին իչինիզ
 տէն պէնիմ իլէ պերսպէր պու տիւննատէն
 կէօչէր, վէ սօնրա չօք զաման կէչմէզ քաւ
 քար տիւննատան պու տինսիզէրին քու վէ թի
 տիւննա պաշար Վսու թանըմադա, աշուրք
 քիլիսէլէր, քօրքու քալքար: Պու շէյ թէզ
 օլուր՝ վէ իչինիզտէ տատամ վար, քի պու
 շէյլէրի կէօրիւր: Պու ազնզ սէօզէրի իշու
 մէ իլէ սք Մոփիա՝ շաղ օլուր ուտու, վէ
 պէօյիւք սէվիննիստէն՝ քիմ քի վար ըսա օրա
 տա՝ հէփսինի էվինէ կէօթիւրտիւ, օն իքի
 կիւն օնլարը եէտիրտի իչիրտի, վէ հէփի
 սէվինիլէր իտի քէնտիլէրին ազնզ քըլամու
 զունու կէօրմէ իլէ:

() կիւնլէրտէն սօնրա՝ պիր փազար կիւ
 նիւ սք Աղեմէս քիլիսէտէ պատարադ իտէր
 փափ, վէ չօք ճօմահաս թա սրբու թիւն վէրիւ:

իտի: Վաճիլտէն պիր աղա չօք ասկէր իլէ
կիրտի քիլիսէյէ փէք տարըլարաք, վէ ճէլ-
լատընա պույուրտու, քի քէսսին սուրբ
Աղեմէսին պաշընը. վէ սուրբ՝ պատարագ
խտէր իքէն, քէնտի պատարագ օլտու՝ Ալլա-
հա՝ թաթլը քօքուլար պիւրիւմէյ իլէ: Աէ
իքի տիրացուլար, քի պատարագա հըզմէթ
խտէրլէր իտի, պույուրտու օաղա օնլարըն տա
պաշլարըն քէսմէյէ, քի պիրիինին ատը տէնիր
իտի Վրիսթուիսրոս, վէ օ պիրիինին Աարիանոս.
վէ նէշէքիլ էվէլտէն սք տէմիշ իտի, էօյլէ
սեղան էօյիւնտէ մարտիրոս օլտուլար Ա-
ֆէնտիմիզին ատը իչին. վէ օնտաքի օլան
հալք չըքտը տըշարը կէօզլէրի տօլու եաշ
իլէ: Վաքին Սուփիա սք Աղեմէսին անալըղը
պու իւշ սք թէնլէրի ալըպ՝ սաքլատը
էվինտէ. վէ սօնրա թիւլպէնտլէր իլէ սարըպ՝
կէօթիւրտիւ, կէօմտիւ օ քիլիսէտէ, նէրէտէ քի
էվէլ կէօմմիւշ իւտիւ սք Ագաթանգեղոսու.
ղիրա նէշէքիլ ճանլարը պիր եէրտէ ճէն-
նէթտէ պէրապէր տիրլէր, պէօյլէ տէ թէն-
լէրի պիր եէրտէ օլտունլար: Աէ սօնրա օլ սք
քարը տիղ իւզէրինէ կէլտի սքլարըն մէղարընա
քարը, վէ տէտի: Պէնիմ սէվկիւլիւ օղու-

լարում, պէն սիզի կէօմտիւմ պու կիզլի եեր-
տէ, լաքին Վ.ս էֆէնտիմ սիզի էչկեարէյէ
չըքարսըն, զիրա սիզ օնուն հաթրը իչին
քանընըզը տէօքտիւնիւղ, վէ պէնիմ պու
քատար եաշամամ օնուն իչին իտի՝ քի սիզին սք
թէնինիզի կէօմէյէ լայըք օլայ ըտըմ: Աէ սօն-
րա աղլայարաք տէր իտի. պէնիմ իչին եալ-
վարըն Վ.ֆէնտիմիզէ, քի նէչէքիլ սիզին ա-
նանըղ օլտում պուրատա, վէ սիզին իլէ պէրա-
պէր իտիմ, ճէննէթտէ տէ պիր եերտէ օլ-
մաղա լայըք օլայըմ, քի Յս Վ.ս հէր քրիս-
տոնէլէրէ լայըք էյլէսին: Ա.մին:

Ա.չ կէօզիւնիւ պիր եօլ եա՝ քրիստիան
քարտաշ, վէ թանը՝ Վ.ս էֆէնտիմիզին քա-
նընըն քուվէթինի, քի նէ քատար էօլչիւ-
սիւղ տիւր. զիրա վէրիլմէ իլէ օնուն մաքսուլ-
լարը պու մութլուլու սք Աղեմէսէ՝ վէ այսք-

քառորդ սք Մգաթանգեղոսա, օլ քատար
 քու վեթէն տիրտի օնլարը սք տին իւզերինէ,
 քի պիւթիւն տիւնեաննն փատիշահարը, ըլա
 աղալարը, փաշալարը, քատըլարը, զապիտ
 վերի, էօքիւմտարը, ըլա՝ տէօիւշտիւլէր՝
 վէ ասլա եէնիլմէտիլէր, վէ պու ճէնկ պիր
 երլ տէյիլ, իքի երլ տէյիլ, ելիյիլի սէքիզ երլ
 տայանտը: Ելթան շաշտը քէնտի շայըրտ
 լարնա, էօյիւթ վէրմէտէն, փատիշահար՝
 վէ զապիտլէր եօրուլտուլար իսկէնճէ վէր
 մէտէն, էլ ախիր, ութմանտը տիւնեա՝ վէ պիւ
 թիւն տին տիւշմանլարը:

Աէ թէքրար սէն կէօր պու շնորհքուն
 քու վեթէնի, քի սուրբ Աղեմէսին անասընտա
 վարըտը: Օհրա օ սուրբ քարը եայընըզ պիր
 էպատը վար իքէն տիւնեատէ, պու վասիյէթի
 էյլէտի, քի էօլսիւն, Վրիտառսուն հաթըր իչին
 մա քի իքինճի անասը՝ հաչան կէօրտիւ օղու
 նու, քի օլ քատար սէվէր իտի, քի թէնի փարչա
 փարչայ լտը՝ օլ քատար իսկէնճէլէրտէն, սէ
 վինճիւտէն շաղըրտը պիւթիւն քրիտոնէ
 վերի էվինէ, վէ եէտիրտի, իչիրտի, վէ քէն
 տի էթիար իքէն, քի ասլա եաքըշմազ
 լտը՝ պէյազար կիյտի օղունուն էօլիւմիւ իչին

պոյիք շազըք վէ զեյնէթ իտէրէք: Հանը
 թապիէթ օրէնքի: Հանը անա մուհապէթի
 էօյէ ազիզ էվատա տօղրու: Աէօր, վէ պիւ,
 քի օլ քատար շնորհք ուլա տօլոյ ըտըլար,
 քի քէնտի էվատըլարընը Վսուն հաթըր իչին
 էօլմէյէ եօլըլար ըտը: Ալթանսընըլար
 շիմտիքի անալար, զիրա եօք քի էվատ-
 լարընը Ալլահըն եօլունա քօրլար, եա՛ քի էյէր
 էվատըլարը իստէրէրսէ կիթմէյէ, չալըշըրլար,
 վէ Ֆիքրինի չէվիրիլէր:

(Օրու պիր եօլ պու հիքեպէթի՝ եա՛ տիւն,
 եա՛ սէվէն քարտաշ, ութան՝ քէնտի քէնտինէ
 Ֆիքր էթմէյ իլէ. նիչէ պիր թէնինի պէսլէրսին,
 նէ քատարատաք եասըր օլաճաքսըն չի ըիւյէ-
 ճէյէ. էօլտիւր՝ էօլտիւր, նէչէքիլ պու մութ-
 լուլու սըլար իթտիլէր, զիրա օնլար տա
 սէնճիլէյին ատամ ըտըլար. տէմէ՝ քի օնլար
 սը ուտուլար, պէն տէյիլիմ. իստէ, սէն տէ օլուր-
 սուն, զիրա չունքի քրիստիան սըն՝ վէ ճէն-
 նէթի ումարսըն, պու կէրչէք տիր, սը օլմայ-
 ընճա վարամազ սըն: Կմտի պու սըլար աւետա-
 րան էօյիւտիւնիլ թէքմիլ էթմէ իլէ, վէ կէր-
 չէքիլէյէ քսովի շահատէթըլք էթմէ իլէ, սը
 քիլիսէ օնլարը էօյէր, զիրա քէնտիլէր կէր-

չէք ինք ուղղունա էօլտիւլէր, վէ կէօյտէ շէ-
ֆայէթճի տիրլէր տայիմա: Հուսուսա սք
Աղեմէս՝ քի սաղ իքէն քէնտի շէհրի իչին
տուա իտէր իտի, եա շիմտի էթմէղ մի,
քի մութլուլանմըշ տըր: Կամտի սիղ տէ՝ քար-
տաշար՝ պօրճլու քալմայասընըզ, թանըյա-
սընըզ, վէ պիլէսինիզ՝ քի նէշէքիլ խաղնէնիզ
վար սիզին վիլայէթ տէ՝ Անկիւքիւ շէհրիտէ՝ սք
խաչ քիլիսէսինտէ, վէ նէշէքիլ սքունուզ,
(քի աղ պուչուք հիքեպէթինի տույտունուզ),
քի մարտիրոսլար իչինտէ պիլիճիք տիլո՝
քիլսէյէ շան՝ վէ ճիւմէսինէ շէֆայէթճի:

Մեր գործոնքն ուղիղ գոհարտորոնքն, և Երանանի
կարգութեամբ գլխամե՛ զն այնոցիկ, որք ՚ի հանկու-
խութեանց անփոյլե եղևն ծառայել Տ՛ն :

Միայնակ և ծայրագոյն բարութիւն հոգ-
ւոյ իմոյ Աստուծանձ իմ . ահաւասիկ ես
անկեալ առաջի մշտնջենաւոր և ամենակա-
րօղ մեծութեանդ ամօթալի երեսօք և
պատկառանօք՝ ցաւիմ ճշմարտապէս մն ոչ
(ոնք ամենեկին պարտաւոր իսկ էի) ընծայելոյ
զմանկութի մահկանացու կենաց իմոց առ
անմահդ անձ : Պարտաւոր իսկ էի, զի առաջին
հառաչմունքս առ քեզ լինէր, բայց ես լի
անկատարութիւն, զայնմանէ ոչ խորհեցայ :
Պարտաւոր էի հազիւ թէ սկսայ ճանաչել
զիս՝ ճանաչել զքեզ արարիչ և թա-
գաւոր աշխարհի, այլ ես լցեալ տգիտութեւն
զայնմանէ ոչ զմտաւ անի : Պարտաւոր էի
ընդ հասանել իմում ՚ի լոյսն բանակա-
տութեան, բողորապէս զիս քեզ մատուցանել :

ոպ արար սըն Աղեմէս . բայց ես լի մեղօք՝ ոչ
արարի : Ասիմոյ մեծի պակասուէս՝ զոր արարի,
այսօր որքան եմ , որքան գիտեմ , և որ-
քան կարեմ , զամենայնն կատարելապէս մա-
տուցանեմ քեզ , ոպ իմոյ բարձրագոյն և
ինքնակալ Թագաւորի : Առ քեզ անսահման
ածային իմաստութի ընծայեմ զիմացականու-
թին իմ , առ ՚ի հաւատալ ուղղապէս զամե-
նայն՝ զոր դու յայտնես ինձ ՚ի ձեռն սբ գրոց ,
և ՚ի ձեռն սբ եկեղեցւոյ : Առ քեզ անսահ-
ման ածային ամենակարողութի պարգևեմ զայս
անձնիշխանութիս իմ , առ ՚ի հետեիլ վաղվա-
ղակի ամ հրամանաց քոց՝ հնազանդելով
պաշտօնէից քոց քահանայից : Առ անսահման
ածային բարութի քո կարկառեմ զյիշողութիս
իմ՝ առ ՚ի միշտ յիշել զմեծութի բարերարու-
թեց քոց՝ զորս ես ընկալայ , մանաւանդ
զբարերարութին ստեղծման՝ փրկութե՝ և
արդարացման իմոյ : Գիտեմ յիրաւի՝ զի
ամ իրաց առաջին պատճառ դու ես , վսյ
խնդրեմ , զի ՚ի քէն սկսանիցին ամ գործք
իմ : Գիտեմ նմանապէս՝ զի դու ես ծայրա-
գոյն բարին , և վերջին վախճան իմ : Ուստի
առ քեզ միայն ուղղեմ զամ ընթացս կենաց

իմոց առ յապայն , զիմ զգործս իմ , զիմ զբա-
նքս իմ , զիմ զլսորհուրդս իմ , և զսոսա կամիմ
չափել կանոնաւ ամենասք և բարերար կա-
մայ քոց . և զայն ամ ոչ վն երկիւղի պատ-
ժոյ , և ոչ առ բաղձանս պօսակի , բայց միայն
վն սիրոյ քոյ , առ ՚ի հաճոյ լինիլ քեզ , և
առ ՚ի հետևիլ երկրպագելի պատուիրանաց
քոց սքց : Բայց քանզի տկար զօրութի իմ
ոչ հասանի առ այնքանն , և ոչ կարեմ քեզ
հաճոյ լինիլ , եթէ ոչ պարգևօք շնորհաց
քոց : Կնգրեմ ու բեմն զօգնութի քո հզօր բա-
րեխօսութի Զայրապետիս մերոյ սքցն Աղեմէմի
բազմաչարչար նահատակի , որ միշտ է կենդանի
բարեխօս վն մեր . զի նորին միջնորդութեն կա-
րացից բաղձալոյս հասանել , այս է՝ կատա-
րել զկամս քո , պահել զպատուիրանսդ ,
և ողորմելի անցաւոր կենաց զվախճանն բա-
րեաւ անցուցանել , դու ես նր , և դու պար-
գելիչ ամ բարերարունց . և քեզ փառք և
երկրպագութի յաւիտեանս յաւիտենից :

Ամէն :

1576

